DOĞAN KARDEŞ

AYLIK DERGİ
KDV DAHİL 1000 TL

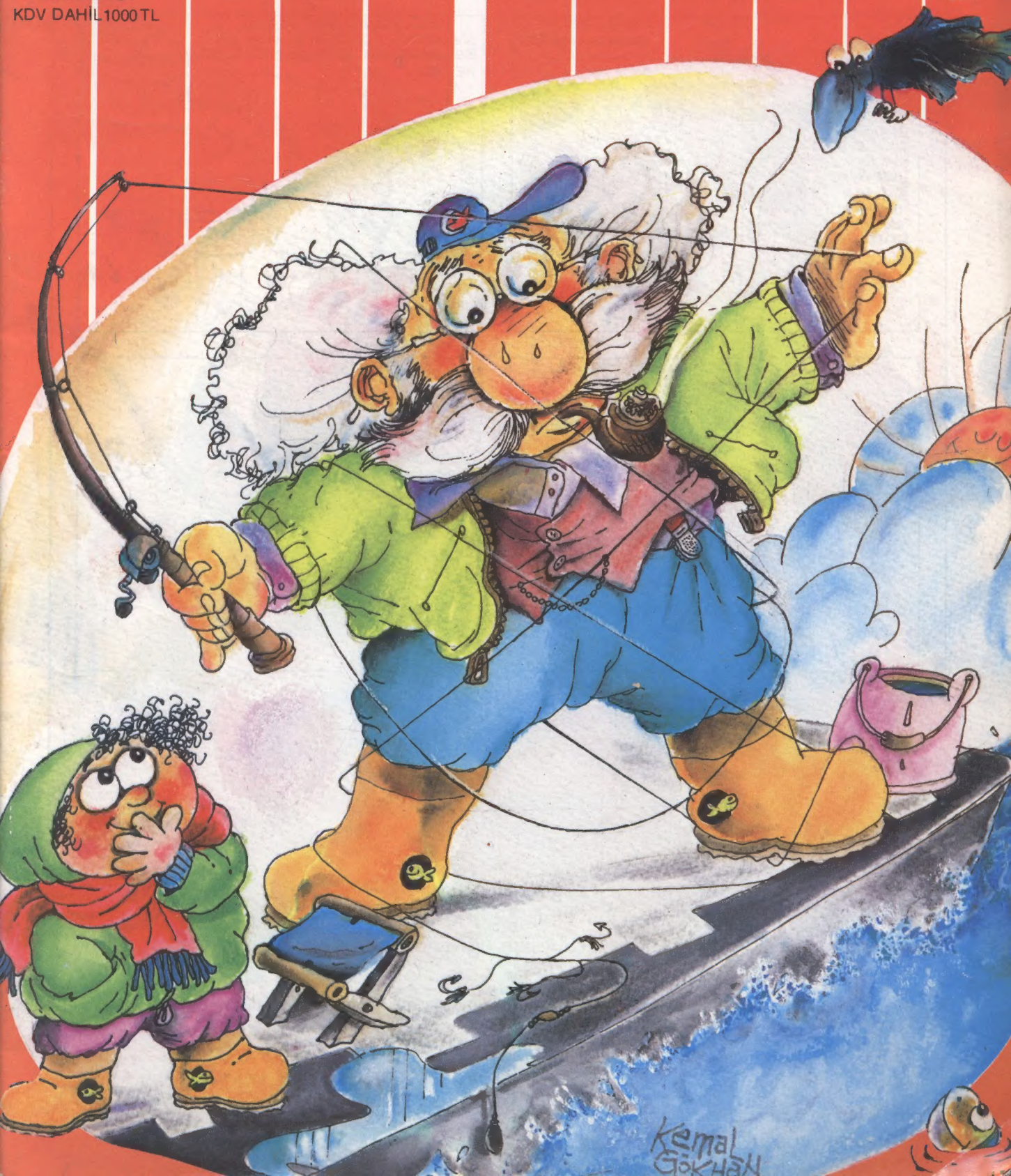

Annemle babam, iyi düşünürler...

Ayda 5-10 bin lira tasarrufla geleceğin milyarderi olmak isterseniz, size en yakın bir Halk Sigorta acentesine veya bir Yapı Kredi şubesine uğramanız yeterlidir.

Yurt Çapında Hizmet Veren Bölge Müdürlüklerimiz :

Genel Müdürlük:
Büyükdere Cad. No:161
Halk Sigorta Merkez Han
80506 Zincirlikuyu-İSTANBUL
P.K. 126 Levent-İSTANBUL
Telefon: (91)-174 39 40-49 (10 Hat)
Telex : 26438 hasi tr
31040 hasi tr
Telefax: 175 16 68

ADANA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
Ziya Paşa Bulvarı, Hocaoğlu Apt.
No. 74 Asma Kat 01180 ADANA
Telefon:(91)711-132 787-132 788
Telex : 62184 kese tr
Telefax: 131 352

ANKARA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
İnkılap Sok. No. 19/2
06420 Kızılay/ANKARA
Telefon:(91)41-135 5100 /4 hat
Telex : 42662 ahs tr
Telefax: 131 17 93

BURSA BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
Atatürk Cad. Ulucami Karşısı
Agah Han No.11 Kat 2 16040
BURSA
Telefon:(91)24-21 36 16-21 82 97
Telefax: 22 59 14

İZMİR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ:
Halit Ziya Bulvarı No.74
İzmir İş Merkezi 35210 İZMİR
Telefon:(91)51-13 34 54-14 36 11
Telex : 53445 hlsı tr
Telefax: 19 18 71

HALK SİGORTA
YAŞAM SİGORTASI
Bir yaşam gereği.

reta

Merhaba Arkadaşlar

Fark etmişsinizdir, dergimiz, sizin katkılarınızla, bir sayıdan ötekine, giderek daha renkleniyor. Kardeşlerimiz mektuplarıyla, şiirleri, öyküleri, resimleriyle Doğan Kardeş'i durmadan güçlendiriyorlar. Bizlere düşen de, bu katkıları en iyi biçimde değerlendirmek...

İkinci sayımız, bizim dışımızdan kaynaklanan nedenlerle on gün gecikmeyle piyasaya çıktı. Bu yüzden ödüllü bulmacamız için verdiğimiz süreyi de on gün uzattık. Kazanan kardeşlerimizin adlarını Ocak sayımızda bulacaksınız.

Hepinize başarılar,
kucak dolusu
sevgiler...

DOĞAN KARDEŞ

1945'TEN BERİ TÜRK ÇOCUKLARININ DERGİSİ

Sayı 3, Aralık 1988

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
Meşrutiyet Cad. No: 153, Tepebaşı/İstanbul
Tel: 145 80 80 / 175-185-316. Fax: 144 62 04

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti. Adına Sahibi: Münir SUBARLAS
Sorumlu Yayın Yönetmeni: Turhan ILGAZ
Yayın Kurulu: Neclâ Kızılçeç BAŞ, Enis BATUR, Nazar BÜYÜM, Faik ERTENER, Tarık GÜNERSEL, Turhan ILGAZ, Piyale MADRA, Sema Polat ÖĞÜT, Münir SUBARLAS, Nadir Ergin TELCİ
Grafik Düzenleme: Feridun ORAL, Keziban ÇAPKI
Katkıda Bulunanlar: Melis ALEMDAR, Selin ALEMDAR, Kemal AYDABOL, Orhan BURSALI, Gülten DAYIOĞLU, Refik DURBAŞ, Kemal GÖKHAN, İsmail GÜLGEÇ, Şehrazat KARAGÖZOĞLU, Ayşe KİLİMCİ, Muzaffer KURT, Yeşim MÜDERRİSOĞLU, Tan ORAL, Orhan ÖNAL, Fikriye TAŞPOLATOĞLU, Sefa TAŞPOLATOĞLU

Araştırma Kurulu: Didem GÜRSES, Yonca ATAÇ, Oya AYTEMİZ, Aydın GÖNEL
Abone ve Bilgişlem: Figen MANGALTEPE
Kapak Deseni: Kemal GÖKHAN
Dizgi: Nuraş Koll. Şti.
Renk Ayrımı, Film ve Montaj: Laçin Repro
Baskı: Cem Ofset Matbaacılık San. A.Ş.
Dağıtım: GAMEDA

Fiyatı: 1.000.- TL. (KDV dahil)
KKTC Fiyatı: 1.500.- TL.
Abone Bedeli:
1 yıllık : 10.000.- TL.
6 aylık : 5.000.- TL.
Yurt Dışı: 27 US $ - 37 DM.

DOĞAN KARDEŞ POSTASI

ARKADAŞLARIM

SEVGİLİ ARKADAŞLARIM,
BENİM CAN YOLDAŞLARIM.
HEP SİZLERLE GEZERİM,
HEP SİZLERLE OYNARIM

SİZİN GİBİ BEN DE
HEPİNİZİ SEVERİM.
BİR BİLSENİZ SİZ YOKKEN
SİZLERİ NE ÇOK ÖZLERİM.

Eda Kavur

ÇİZEN:
EBRU
EREN

BARIŞ BALONU

HAYDİ UÇ SEVGİLİ BALONUM,
YÜKSEL GÖKLERE,
HAYDİ DOLAŞ ÜLKE ÜLKE,
TÜM İNSANLARA
BENDEN SELÂM SÖYLE.
BARIŞ GETİRSİNLER
YERYÜZÜNE.

M. Güner Demiray

FIKRALAR

N.Alper Kumral

KARADENİZLİ İLE ARKADAŞI, BİYOLOJİ MÜZESİNİ GEZERKEN İNSAN İSKELETİNE RASTLARLAR. HER HALİNDEN, İLK KEZ İSKELET GÖRDÜĞÜ ANLAŞILAN ADAMCAĞIZ, KARADENİZLİDEN ÖĞRENMEK İSTER:

– BU NEDİR?

KARADENİZLİ,

– GÖRMEYİMİSUN İNSAN KILÇIĞIDUR DAA...

YAŞLI ADAM DOKTORA GİTMİŞ VE BACAĞINDAKİ AĞRILARDAN ŞİKAYET ETMİŞTİ. DOKTOR MUAYENEDEN SONRA:

– "YAŞTAN EFENDİM..." DEDİ.

ADAM YARI KIZGIN YARI ŞAŞKIN:

– "İYİ AMA DOKTOR BEY, DİĞER BACAĞIM DA AYNI YAŞTA AMA O AĞRIMIYOR!.."

Serdar Gümüş

PİYANİST

BİR KARADENİZLİ (LAZ) VİYANA'YA GİDEREK ÇOK ÜNLÜ BİR PİYANİST OLMUŞ. ADINI "BABİ" OLARAK DEĞİŞTİRMİŞ. SAÇLARINI DA SARIYA BOYATMIŞ.

BİR GÜN BÜYÜK BİR KONSER SALONUNDA KONSER VERMİŞ, ÇALDIĞI PARÇAYI BİTİRMİŞ, BÜTÜN SALON BİZİM LAZ PİYANİSTİ ÇILGINCA ALKIŞLAMIŞ. SEYİRCİLERDEN BİRİ "BRAVO LAZOLLİ, BRAVO LAZOLLİ" DİYE ALKIŞ TUTMUŞ. BİZİM PİYANİST BU İŞE ÇOK ŞAŞIRMIŞ. KONSER BİTİMİNDE KULİSTE ÖN SIRALARDA BU ALKIŞI TUTAN SEYİRCİYE HABER GÖNDERİP KULİSTE BEKLEDİĞİNİ SÖYLEMİŞ. PİYANİST; ALLAHAŞKINA DEMİŞ, SEN BENİM **LAZ** OLDUĞUMU NASIL ANLADIN?

SEYİRCİ; NEDEN OLACAK DEMİŞ. KONSERE BAŞLARKEN TABUREYİ PİYANOYA YAKLAŞTIRACAĞINA SEN PİYANOYU KENDİNE ÇEKTİN DEMİŞ.

Sanem İlçe

SONBAHAR

OH! NE GÜZEL KAVUŞTUM OKULUMA,
ARKADAŞLARIMA,
ÖĞRETMENİME;
NE MUTLUYUM!

İLK GÜN NE GÜZEL,
TANIŞMA GÜNÜ.
YENİ ÖĞRETMENİMİZ,
KİMBİLİR NE İYİ.

Yasemin Şener

ÇİZEN:
İLÂY NEHİR

OYUNCAKCI DEDE

Bir gün bir aile piknik yapmaya ormana gitmişler. Bu orman çeşit çeşit hayvan dolduydu. Kurt, tilki, kuş, arslan, kaplan, sincap ve geyik bunlara benzeyen daha çok hayvan vardı. Ayrıca ormanda bir de mağara vardı. Mağarada bir dede yaşardı. Bu dedenin adı; oyuncakcı dedeydi. Bu dede de dünyanın en güzel oyuncakları vardı. Bazı oyuncakları kendisi yapıyor, eski bozuk kırık oyuncaklardan daha güzel oyuncaklar yapıyordu. Piknik'e gelen bu ailenin çocuğu da mağarayı bulmuş ve içine girmişti. Orada küçük bir tren çocuğa bana bin, dedi. Çocuk trene binmiş, yol boyunca duvarlarda küçük, büyük ince ve kalın gösteren aynalar vardı. Resimler asılıydı. Derken tren bir istasyonda durdu. Çocuk trenden indi. Orda çeşit çeşit oyuncaklar, bebekler, ayıcıklar, robotlar, arabalar daha çok şey vardı. Çocuk hepsiyle oynamıştı. Çocuk çok sevinçliydi. Yalnız söz dinlemeyen, yaramaz ve derslerini yapmayan çocuklar bu mağarayı bulamaz ve içine giremezmiş. Çocuk oynamaktan yorulmuş ve biraz dinlenmiş. Derken bir zil çalmış. Bu zil trenin ziliymiş. Çocuk trene binmiş. Derken mağaranın kapısına gelmiş. Mağaradan çıkmış. Pikniki yaptıkları yere giderken, papatya ve çiçek toplamış. Böylece piknik yaptıkları yere gelmiş. Başından geçenleri annesine, babasına ve kardeşlerine anlatmış.

Cihan Salim

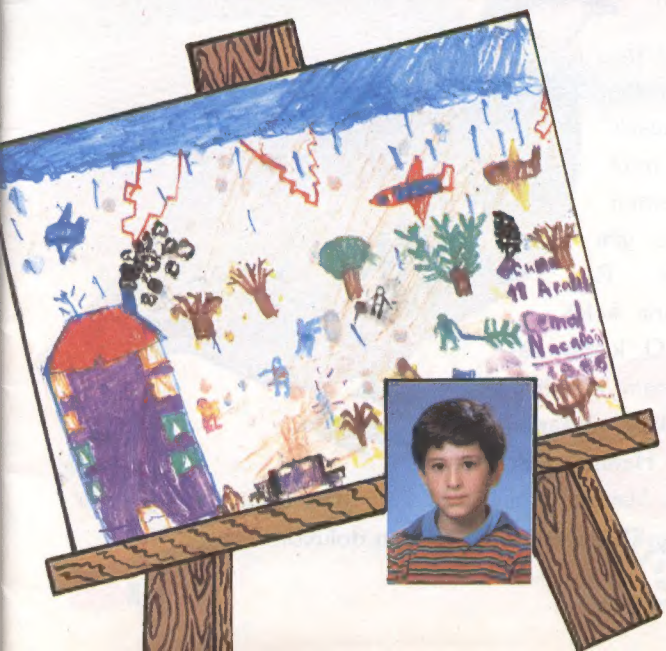

İki kardeşimizden iki güzel öykü...

KARARSIZ ADEM

Yazan ve Resimleyen: TAN TAŞPOLATOĞLU
(Nilüfer Hatun Ortaokulu 1-G / İSTANBUL)

2000 yılındayız. Medeniyet ilerlemiş. "Adem" adında bir adam henüz; "İyi biri mi olsam, kötü biri mi olsam?" diye düşünüyordu. Fakat hangisinin daha çok mutluluk verdiğini bilemiyordu. "Kötü biri olsam çalıp çırpar, birini yaralar, cana mala zarar verirdim, iyi biri olsam herkese yardım ederdim..." der. Ve uykuya dalar. Sabah uyandığında kararını vermişti. Bir hafta iyi, bir hafta kötü olacaktı. Önce kötülüğü deneyecekti. İşinden ayrıldı, evlerden eşya çaldı, birini yaraladı, bir kaç dükkan soydu, bankadan para çaldı. Son gündü ve iyiliği denemesine çok az bir zaman kalmıştı ki, kapısının zili çaldı. Kapıdakiler polisti. Adem otuz yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Otuz yıl!... Nasıl geçecekti.

Bir kaç ay sonra hücresinde oturmuş, can sıkıntısından bunalmak üzereyken önünden beyaz bir fare geçti. Onu eline aldı, yemek verdi. Tek dostu o olmuştu... İkinci yılıydı, dostuna bir şeyler öğretebilirdi. Düşünürken arkadaşı fare "cik, cak, cek, cak, cek, cuk" diye sesler çıkartıyordu. Adem bulmuştu. Faresiyle müzik yapacaktı. Bunun için bir çok zorluklardan sonra biriktirmiş olduğu bir miktar para ile gardiyanların birine küçük bir org aldırmayı başarmıştı. Hiç durmadan çalıştılar. Nihayet bir grup oluşturmuşlardı. Hapishanede konserler vermeye başladılar. Herkes onları çok sevmişti, gardiyanlar bile... Adem'in beşinci yılıydı, fakat faresine halâ bir isim koymamıştı. Epey düşündükten sonra adını Zıp Zıp koydu. Bu arada bir gardiyan da hapishane müdürüne Adem'in iyi davranışlarını anlattı. Böylece Adem affa uğradı. İnanılmaz bir şeydi. Faresini aldı ve evine döndü. İyi ve mutlu olmanın kolay ve güzel bir şey olduğunu anlamıştı. Dostu fare hep yanında kaldı ve konserler verdiler. Grubun adına da bu mutluluğu bulmasına yardımcı olan arkadaşının adını verdi. "Grup Zıp Zıp".

PITIR HANIM

Yazan: UĞUR USMAN (Gemerek Lisesi 2-B / SİVAS)

Babam bir gün iş dönüşünde, elinde bir kutuyla eve geldi. Annem, kardeşlerim ve ben merakla kutunun etrafını sardık. Babam kutuyu açınca ne görsek beğenirsiniz. Yavru bir keklik kutudan başını çıkarmış, çekingen gözlerle bizi süzmüyor mu?

Hepimiz çok sevindik tabii ki. Annem ona Pıtır Hanım ismini koydu. Pıtır Hanım'ı severken sanki kırk yıllık arkadaşız gibi hiç tepki göstermiyordu. Sonra hasta olduğunu anladık. Babam doktor olduğu için ona bazı ilaçlar verdi. Bu ilaçlarla kekliğimiz canlandı, hareketlendi. Ailece ona çok alıştık. O kadar alıştık ki elimizle ona yem bile yedirdik. Fakat bir gün kafesinin kan içinde olduğunu gördük. Nedenini anlayamadığımız bu olay bir daha tekrarlanmayınca üzerinde durmadık. Ancak bir kaç ay sonra Pıtır Hanım'ı kafesinde kaskatı olmuş bulduk. Evet... Pıtır Hanım ölmüştü. O artık bizimle değildi. Bu kötü olay hepimizi büyük bir yasa boğdu. Özelllikle kardeşim ve ben çok ağladık. Bu yazıyı yazarken dahi gözlerim doluyor.

Dök dök ye!
Tat ketçap ye!
tat
Ketçap
Adana Acılı
Ketçap
tat
Ketçap
tat
Koç

HABERLER

BREMEN ROCKCILARI

Ankara Anıttepe Lisesi'nin yan bahçesi, geçtiğimiz haftalarda ilginç bir tiyatro olayına sahne oldu. Oyuncular, hepsi de on üç yaşlarında olan **Özge Kamburoğlu**, **Sona Ertekin** ve **Nurgül Kaya** kardeşlerdi. Oyunu üçü birlikte yazmışlardı, üç birlikte sahneye koymuşlardı, dekor ve kostümleri, yine üçü birlikte hazırlamışlardı...

Biletler 300 liradan satıldı. Yapılan tüm harcamalar çıktıktan sonra, 12 bin 500 lira net kâr elde ettiler. Üç kardeşimiz bilinen bir masaldan "**Bremen Mızıkacıları**"ndan yola çıkmışlar. "**Bremen Rockcıları**" adlı oyunlarında, doğaçlama ve tuluat geniş bir yer tutuyor. Sona Ertekin'e soruyoruz:

- Neden tuluat?

SONA: "Ezber kıtlığından..."

- "Bremen Mızıkacıları" klasik bir masal. Nasıl yorumladınız?

SONA: "Oyun, mezbaha sahnesiyle başlıyor. Eşek sucuk olmaktan zor kurtulurken, kedi yolda karşılaştığı tavuğu önce yemek istiyor. Yani masaldan farkı, daha en başında başlıyor."

- Oyunda, masaldaki haydutlar sahnesi de yoktu...

SONA: "Evet, biz çağdaş bir masalı oynamayı yeğledik. Hayvanlarımız Bremen'in stüdyo sahipleriyle mücadele ediyorlar. Masalda olduğu gibi, bant, plâk yapmak için onlar da çok zorluklar çekiyorlar."

- Sizin bulduğunuz son çok güzeldi. Hayvanlar meşhur oldular ve konserleri tıklım tıklım doldu...

SONA: "Evet. Konser sahnesine bizi izleyenlerin de katılması çok hoştu..."

- Play-back yapıyordunuz. Kimdi o grup?

SONA: "Hepimizin favori grubu: DIRE STRAIUS STRAITS..."

"Güç Kimde?"yi her cumartesi 11.00'de Yapı Kredi Bankası'nın Beyoğlu'ndaki Genel Müdürlük binasındaki salonumuzda izleyebilirsiniz. Okulunuza gelmemizi istiyorsanız, bize yazın!

Yeni oyunumuz:

Biliyoruz, başlığı görünce çoğunuzun aklına He-Man geliyor. Kiminiz de yoo Süpermen daha güçlü diyebilirsiniz. Belki bazılarınız aslan ya da fil en güçlüsü diyebilir. Ya da uzaya hâkim olan güçlü bir robot. Evet hepiniz haklısınız, insanoğlu düşgücünün gidebildiği yere kadar "güçlü" yaratabilir. Ama... Bir de şöyle düşünelim, bu güçlü uzay robotunu kimler yapacak? He-Man'i çizgileriyle kim var ediyor? Aslan, fil kime boyun eğiyor? Bunları hiç düşündünüz mü? Neden sorduk bütün bunları biliyor musunuz? Çünkü bir çocuk oyunu izledik. Yapı Kredi Çocuk Tiyatrosu, yeni oyununda soruyor: GÜÇ KİMDE? Oyunda yaşamından memnun olmayan ve sürekli güçlü olmanın yollarını arayan bir insanın öyküsü anlatılıyor. Müzikli kabare olarak hazırlanan oyunu biz izledik ve çok beğendik. Sizlerin de seveceğinizi sanıyoruz. Oyunun sonunda sanatçılar hep birlikte soruyor: Güç Kimde? Belki de güç... Neyse, oyunu izledikten sonra siz karar verin...

MELİS ve SELİN Disneyworld'de

Yaz tatilinde 3 haftalığına Amerika Birleşik Devletleri'ne gittik. İlk durağımız Disneyworld oldu. Kardeşim Selin'le birlikte bu harika diyarı sizlere elimizden geldiği kadar tanıtmaya çalışacağız.

Bu eğlence merkezi Florida'nın Orlando kentinde... O kadar büyük bir yer ki, kendi içinde birçok bölümlere ayrılmış. Ve hepsinin ayrı bir adı var. İnsan sık sık yolunu kaybediyor.

Bu yıl Disneyworld ayrı bir heyecan yaşadı. Çünkü Miki Fare'nin 60. doğum günü kutlandı. Doğum günü partisine bütün Disneyworld'ü gezenler davetliydi. Bizde bu partiye katıldık. Önce bir salona girdik. Bu salonda çeşitli Disney tiplerinin panoları vardı. Panoların içine girdik ve resimler çektirdik. Daha sonra da bir tiyatro salonunda sürpriz parti verildi.

Gezerken yol boyunca çizgi film kahramanlarını gördük. Sevimli kaplancıkla (Tiger) karşılaştık. Daha sonra Robin Hood'u gördük. Tabii ikisiyle de fotoğraf çektirdik.

Beş on dakika sonra ADVENTURLAND'a (Macera Diyarı) vardık. Girdiğimiz korsanlar geçidinde kadınları esir almış, erkekleri zindana kapatmışlardı. Bütün esirler çok mutsuzdu. Aklıma gelmişken söyleyeyim, buradaki bütün insanlar robottu. Buradan çıkışta bir mağazaya girdik. Burada da korsan kılığında fotoğraflarımız var.

Tom Sawyer'in gittiği adayı, saklandığı mağarayı gördük. Robinson'ların büyük bir ağacın üzerine yapılmış evini gezdik.

On beş yirmi dakikalık bir yürüyüşten sonra FANTASYLAND'a (Masal ve Fanteziler Diyarı) vardık. Burada ilk gözümüze çarpan Cinderella'nın ışıklı atlıkarıncası oldu. Ona binmekten büyük bir zevk aldık.

Gece etrafı renk renk aydınlatan havai fişeklerin gösterisi ve ışıklı araçların üzerindeki WALT DİSNEY tiplerinin geçiş töreni unutulmayacak bir andı.

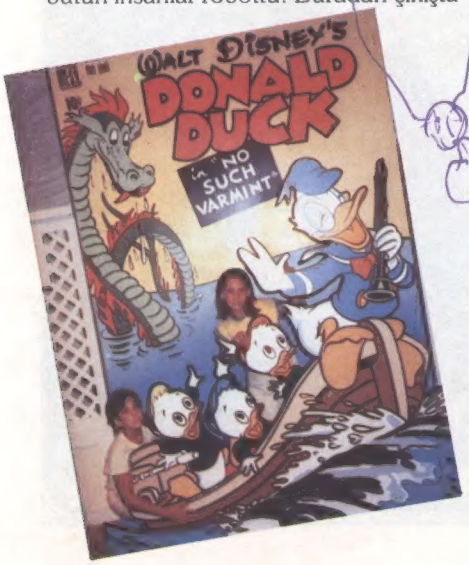

Bizim de bir "Disneyland"ımız oluyor..

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Bedrettin Dalan'ın öncülüğüyle, Türk çocukları da bir "Disneyland"a kavuşuyor. Belediyenin ayırdığı 120 hektarlık bir alanda kurulacak "Cennetpark"ın temeli 12 Kasım'da, bir şenlik havası içinde atıldı. İki yıl sonra, bu büyük eğlence merkezinde neşe dolu saatler geçirebileceğiz. Örneğin, bilim kurgu serüvenleri yaşayacak, Anadolu tarihinin anlatıldığı karanlık tünelleri dolaşacak, vahşi ormanlarda safari gezileri yapacak, parkın spor, alışveriş ve dinlenme tesislerinden yararlanabileceğiz. Benzersiz bir eğlence merkezi olacak "Cennetpak"ın açılışını sabırsızlıkla bekliyoruz.

Uzay Ansiklopedisi

GEZEGENLERE YOLCULUK

Yazan: Tarık GÜNERSEL
Çizen: Kemal AYDABOL

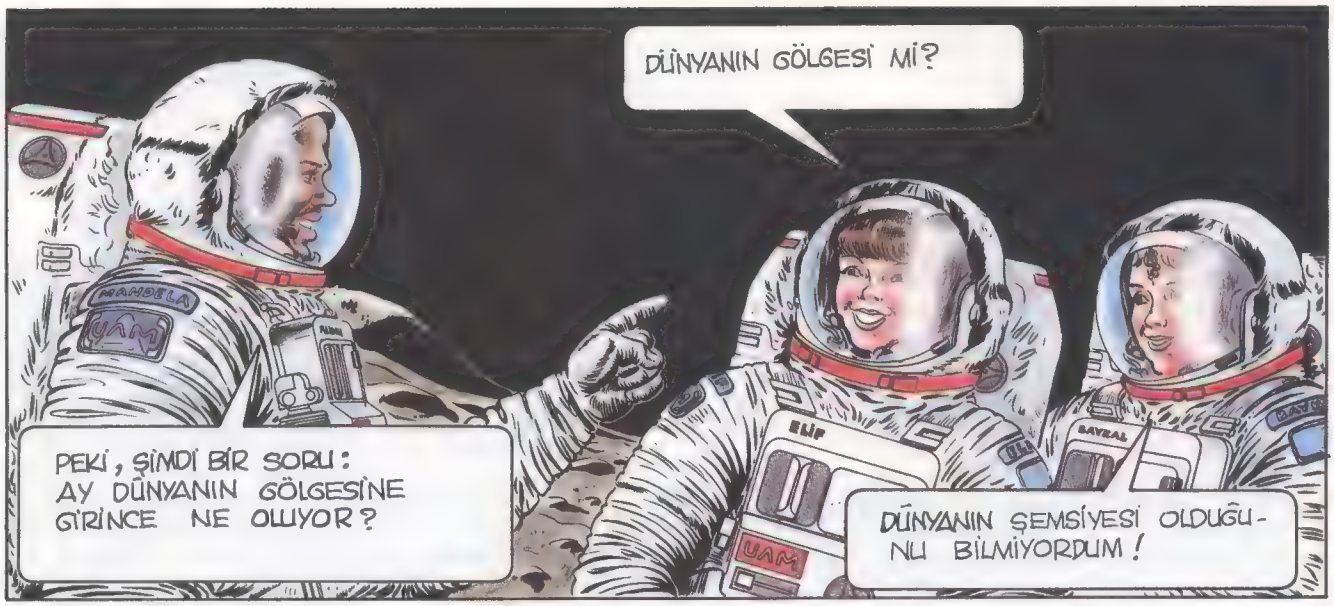
DÜNYANIN GÖLGESİ Mİ?
PEKİ, ŞİMDİ BİR SORU: AY DÜNYANIN GÖLGESİNE GİRİNCE NE OLUYOR?
DÜNYANIN ŞEMSİYESİ OLDUĞUNU BİLMİYORDUM!

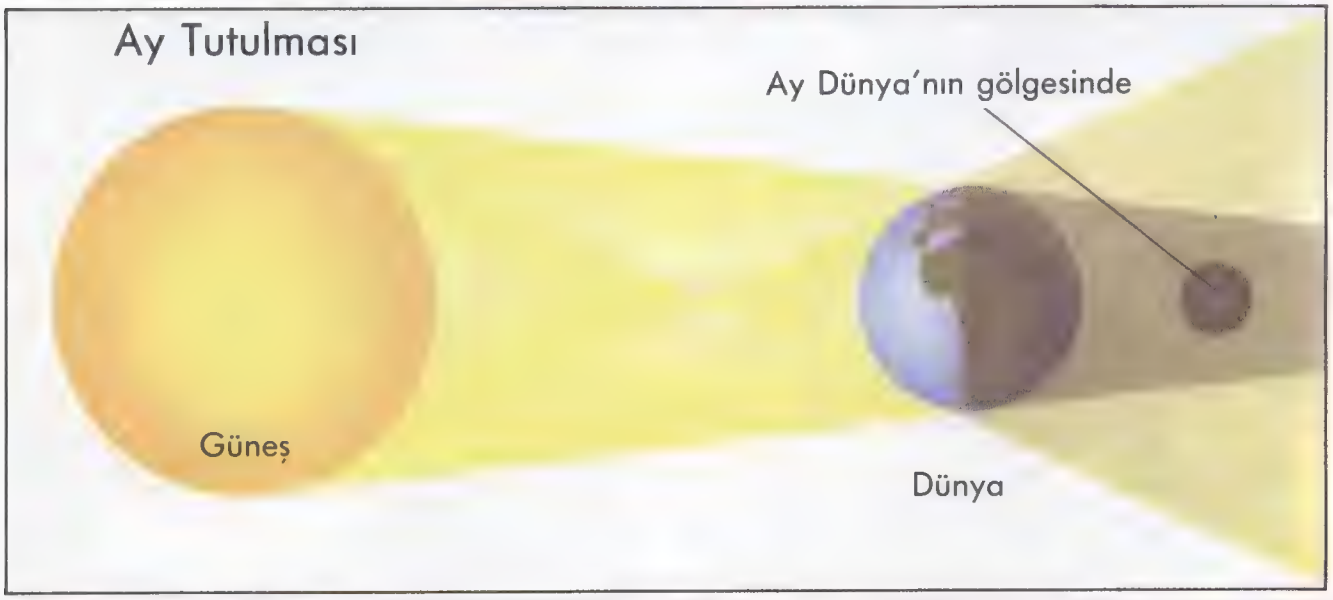
Ay Tutulması
Ay Dünya'nın gölgesinde
Güneş
Dünya

AY TUTULMASI!
PEKİ, GÜNEŞ TUTULMASI NASIL OLUR?
KAZANDINIZ KÜÇÜK HANIM, ÖDÜL OLARAK SİZE BİR AVUÇ AY TOPRAĞI!..

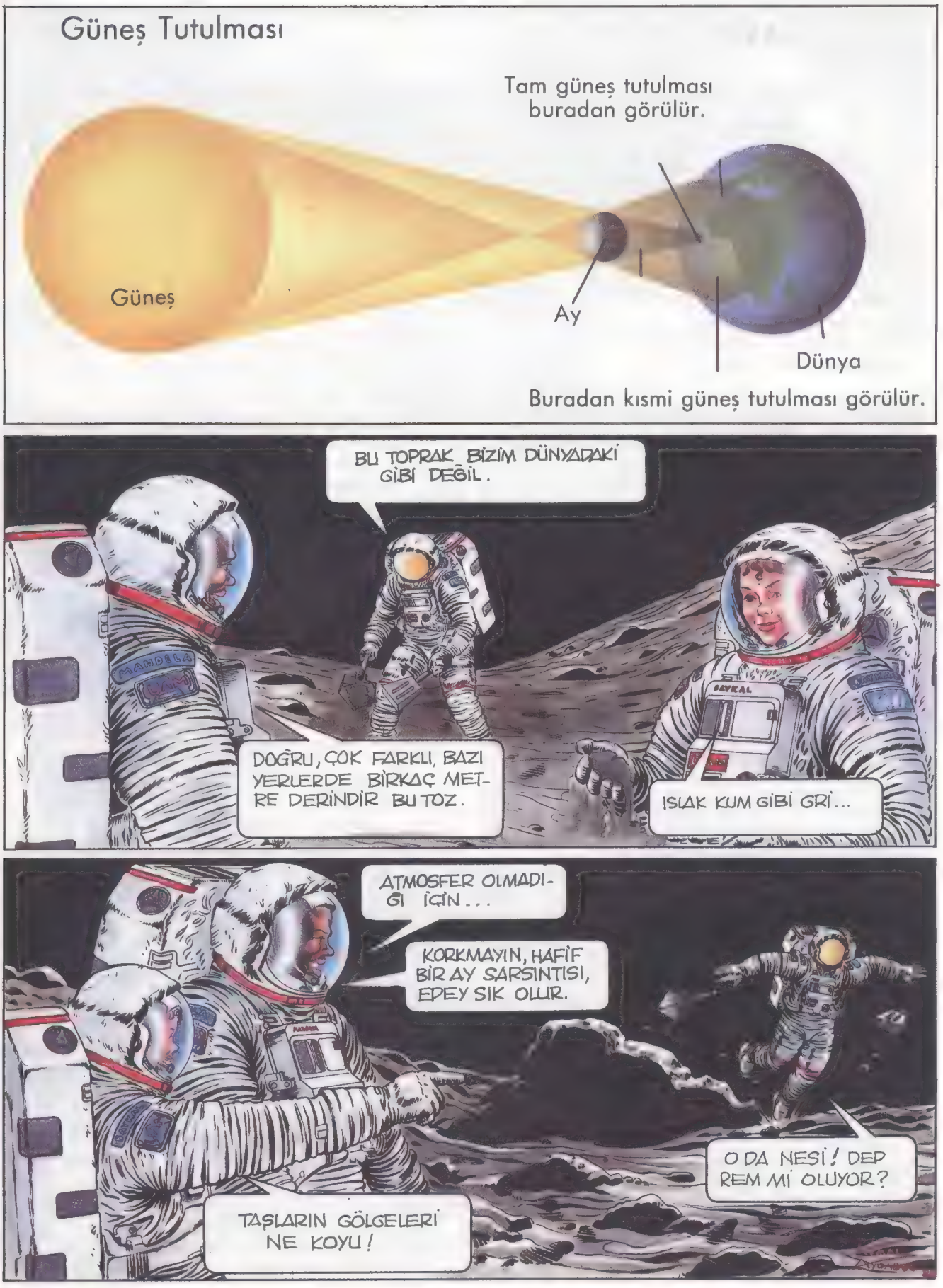
Güneş Tutulması
Tam güneş tutulması buradan görülür.
Güneş
Ay
Dünya
Buradan kısmi güneş tutulması görülür.
BU TOPRAK BİZİM DÜNYADAKİ GİBİ DEĞİL.
DOĞRU, ÇOK FARKLI, BAZI YERLERDE BİRKAÇ METRE DERİNDİR BU TOZ.
ISLAK KUM GİBİ GRİ...
ATMOSFER OLMADIĞI İÇİN...
KORKMAYIN, HAFİF BİR AY SARSINTISI, EDEY SIK OLUR.
TAŞLARIN GÖLGELERİ NE KOYU!
O DA NESİ! DEPREM Mİ OLUYOR?

AYIN NİYE HEP AYNI TARAFI GÖZÜKÜYOR DÜNYADAN?

AY DÜNYA ETRAFINDA BİR TUR ATTIĞINDA KENDİ ETRAFINDA DA BİR DEFA DÖNMÜŞ OLUYOR. ÖBÜR TARAFI HİÇ GÖZÜKMÜYOR O YÜZDEN. DÜNYADAN BAKILDIĞINDA İKİ DOLUNAY ARASINDA 29,5 GÜN VARDIR

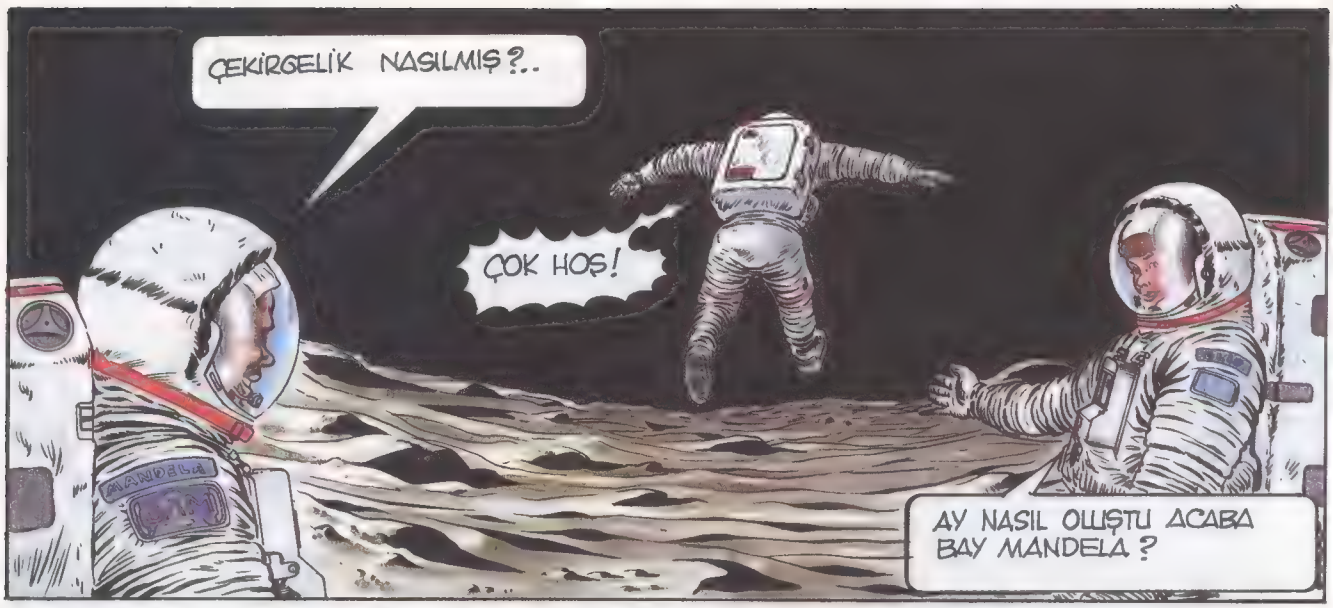
ÇEKİRGELİK NASILMIŞ?..
ÇOK HOŞ!
AY NASIL OLUŞTU ACABA BAY MANDELA?

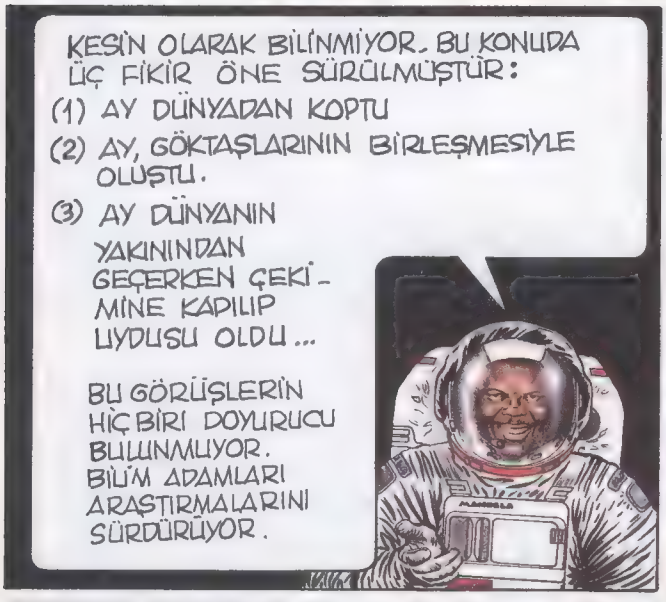
KESİN OLARAK BİLİNMİYOR. BU KONUDA ÜÇ FİKİR ÖNE SÜRÜLMÜŞTÜR:
(1) AY DÜNYADAN KOPTU
(2) AY, GÖKTAŞLARININ BİRLEŞMESİYLE OLUŞTU.
(3) AY DÜNYANIN YAKININDAN GEÇERKEN ÇEKİMİNE KAPILIP UYDUSU OLDU...
BU GÖRÜŞLERİN HİÇBİRİ DOYURUCU BULUNMUYOR. BİLİM ADAMLARI ARAŞTIRMALARINI SÜRDÜRÜYOR.

BİZİ ANA GEMİYE GÖTÜRECEK MEKİK NE ZAMAN GELECEK?
AZ SONRA BURADA OLUR.

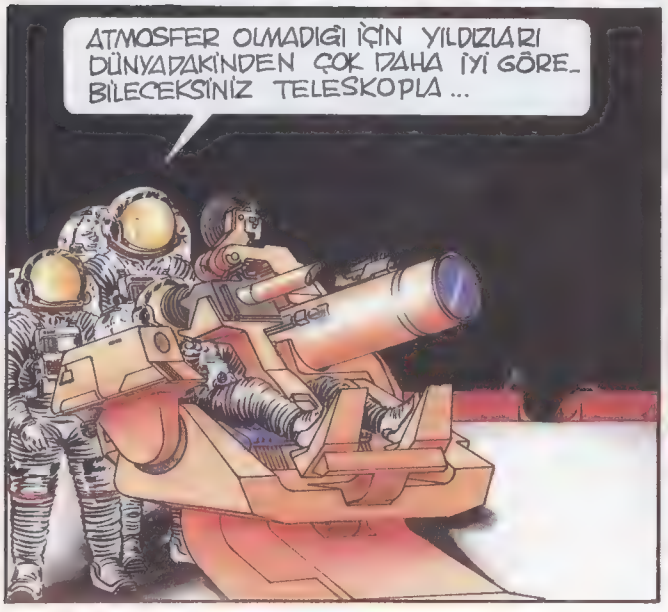
ATMOSFER OLMADIĞI İÇİN YILDIZLARI DÜNYADAKİNDEN ÇOK DAHA İYİ GÖREBİLECEKSİNİZ TELESKOPLA...

Zbgnwbrznsk!
ksnzrbwngbz!
AMA YİNE DE HER ŞEY GÖRÜNMÜYOR!

UÇAN TRENLER

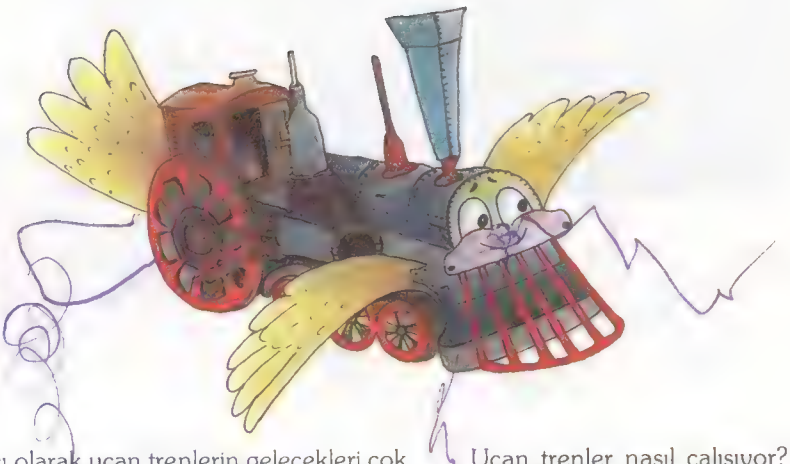

Yerden 1 ile 4 santim yükseklikte uçan trenlerle yolculuk yapmak istemez misiniz? Tren de uçar mı, demeyin. Evet, aşağıda anlatacağımız trenler, özel mıknatıslı raylar üzerinde gitmiyor, uçuyorlar. Eski trenlerde tekerlekler ile raylar arasındaki sürtünme ortadan kalktığı için, yeni trenler neredeyse uçak hızına ulaşıyor.

Biliyorsunuz, trenin ortalama hızı 80-100 km. arasında. Bizim trenler İstanbul'dan Ankara'ya dur-kalk en erken 10 saatte gidebiliyor. Otobüs aynı yolu 7-8 saatte alıyor. Yeşilköy'den uçağa binerseniz, Ankara'ya 1 saatte gidebilirsiniz. Ancak havaalanlarına gidiş-dönüş ve bekleme sürelerini de hesap ederseniz, uçak yolculuğu bazen 3 saati bulur.

Bugün Almanya ve Japonya'da kurulmakta olan uçan tren sistemiyle, Ankara'ya en çok iki saatte gidilecek. Ne güzel değil mi? Orta mesafe yolculuklarında hedefe uçaktan daha çabuk varılacak. Üstelik daha da ucuz ve belki de daha güvenli bir yolculuk yapacağız.

Gördüğünüz gibi yeni bir ulaşım aracı olarak uçan trenlerin gelecekleri çok parlak. Ancak hemen düş görmeyin bakalım. Yapımı oldukça pahalı olan ve yüksek teknoloji gerektiren uçan trenleri ülkemizde daha uzun yıllar göremiyeceğiz. Ama yolunuz Almanya'ya veya Japonya'ya düşerse, yerde uçmanın keyfini yaşayabilirsiniz. Çünkü bu trenler 2 yıl sonra, 1990'dan itibaren çalışmaya başlıyorlar.

Şimdi bu trenler ve nasıl çalıştıkları üzerine merak edeceğiniz bazı bilgileri verelim:

• Uçan trenlerin test denemeleri kurulan özel hatlarda yapıldı. Almanların uçan treni saatte 409 km., Japonlarınki ise 518 km. hız yaptı. Kıyaslamanız için size iki başka rakam: Otomobiller ekspres yollarda en fazla 160 km., uçaklar ise 600-700 km. hızla gidiyor.

• Çok daha güçlü mıknatıslanabilecek maddeler keşfedildiğinde, bu trenlerin hızı saatte 1000 km.'ye varabilecek.

• Uçan trenlerde tekerlek, bildiğimiz ray ve gürültü yok. Dolayısıyla çevre ve hava kirliliğine de yol açmıyorlar.

Uçan trenler nasıl çalışıyor? Önce aşağıda çizdiğimiz çalışma şeklini biraz inceleyin. lütfen

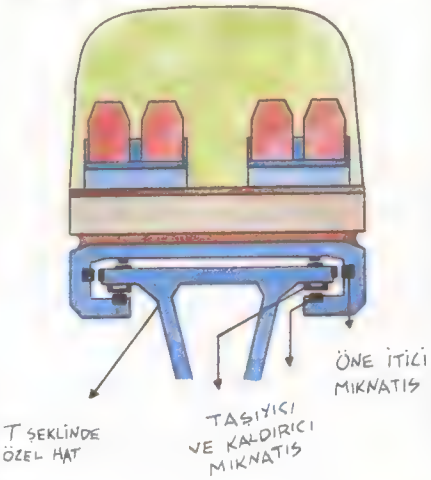

Gördüğünüz gibi, uçan tren, (T) şeklinde özel bir mıknatıslı ray üzerinde hareket ediyor. Tren vagonları bu (T) raylarını kelepçe gibi sarıyor. Böylece trenin mıknatıslı alandan dışarı çıkması ve devrilmesi olasılığı da ortadan kalkıyor. Biliyorsunuz, iki mıknatısın (+) kutupları birbirini iter, (+ —) kutupları da birbirini çeker. Mıknatıslı madde kendi çevresinde mıknatıslı bir alan yaratır. Buna da manyetik alan denir. Çeşitli maden bileşimlerinde örneğin elektrik akımı verilerek güçlü manyetik alanlar yaratılabilir. Buna da elektromanyetik alan denir.

Bu bilgilerden sonra uçan treninizin çizimine geri dönelim. Taşıyıcı ve kaldırıcı mıknatıslı maddeler, rayın ve trenin altına boylu boyunca döşenmiştir. Bu maddelere elektrik akımı verildiğinde aynı kutuplu mıknatıslar birbirini iterler. Bu sayede vagonlar 1 cm. kadar havalanır ve tren oluşan elektromanyetik alan içinde ileriye doğru harekete geçer. Kısa zamanda da hızı artar. İşte bu kadar. Rahat koltuğunuzda saatte 400 km. uçuşla hepinize iyi yolculuklar.

DOLU DOLU ANADOLU

KRAL MİDAS'IN KULAKLARI EŞŞEK KULAK

Ülkesini gezmeye çıkan **Frigya Kralı Midas,** bir gün Tmolos Dağı (Bozdağ) eteklerinde Güzel Sanatların ve Işığın Tanrısı **Apollon** ile Marsiyas'a rastlar. Tanrı Apollon **lyra (lir)**, Marsiyas da flüt çalmaktadır. Seçici kurul olarak Tmolos Dağı Tanrısı ile güzel sanatların koruyucuları olan dokuz esin ve duygu perisi de oradadır. Yani bugünkü anlamda bir çeşit jüri oluşturmuşlardır.

Marsiyas, Kral Midas gibi Frigyalı'dır. Müziğe de tutkundur. Frig ezgilerini çok güzel çalmaktadır. Yarışmada da bu başarısını ortaya koymuştur. Bunun dünyada ilk yapılan müzik yarışması olduğu söylenir... Müzik seslerinden çok etkilenen Midas, kendini tutamaz ve birinciliğin Marsiyas'a ait olması gerektiğini savunur.

Fakat Tanrı Apollon bu!.. Kendinden başka birinin beğenilmesine nasıl öfkelenmez?... Hem Kral Midas'tan hem de Marsiyas'tan öcünü alır. Önce Midas'ın kulaklarını eşek kulağına çevirir. Zavallı Midas çaresizce kaderine boyun eğmek zorunda kalır. Sivri, külah şeklinde bir başlık altında gizler kulaklarını... Ama gün gelir saçlarının kesilmesi ve traşı için berberini çağırmak zorunda kalır. Midas'ın kulaklarını gören berber şaşkınlıktan dehşete düşer. Kral Midas bu sırrı kimseye söylememesini tembih eder. Buyruk kraldan gelmektedir ama berber bu sırrın ağırlığı altında sıkıntılı günler geçirir. Bir gün ıssız bir yere giderek çukur kazar, içine " Midas'ın kulakları eşşeekk kulakları.." diye fısıldar.

Bir süre sonra orada büyüyen sazlar, rüzgar estikçe "Midas'ın kulakları eşşeekk kulakları...", diye fısıldamaya başlar. Bu ses günlerce yankılanır durur.

Marsiyas'a verilen cezaya gelince... Bir başkasının üstünlüğünü kabullenmeyen Apollon, Marsiyas'ı bir ağaca asar ve derisini yüzer. Sonradan Tanrı Apollon'un pişman olduğu söylenir ama olan olmuştur bir kere...

Marsiyas'ı çok seven kır perileri günlerce ağlar. Artık Marsiyas'ın sihir dolu flüt sesinden yoksun kalmışlardır. Onların gözyaşlarından Marsiyas denilen nehir oluşur. Bizim Çine Çayı dediğimiz akarsu budur işte...

LARIII

Midas'ın altın hırsı

Kral Midas'la ilgili bir başka söylence de, onun altın hırsına kapılmasıyla ilgilidir. Frigya toprakları bağlık, bahçelik oluşuyla ünlüdür. Midas'ın dillere destan gül bahçelerindeki güllerin (taç yaprakları 60 taneydi) kokuları diğer güllerden çok farklıdır. Bugün halâ gülleriyle dünyaca ünlü kentimiz Isparta da bu bölgededir.

Tanrı Dionysos'un adamlarından olan ihtiyar Silenos'un bir gün bu yöreden geçerken, yolu Midas'ın gül bahçelerine düşer ve keskin kokulu güller çok hoşuna gider. Biraz da sarhoş olduğundan sızıp kalır orada. Ertesi gün onu bulan köylüler alıp Kral Midas'a götürürler. Midas 10 gün boyunca konuk edip, ağırlar Silenos'u... Sonra da Dionysos'a teslim eder.

Dionysos öyle sevinir ki Silenos'u görünce, Midas'a bir iyilik yapmak ister. "Dile benden ne dilersen, her istediğini yapacağım" der. Bizim Kral Midas da sonunu düşünmeden "Tuttuğum her şey altın olsun." diye cevap verir...

Başlangıçta her şey istediği gibi olur Midas'ın. Yerden aldığı taş, kopardığı dal parçası altına dönüşmektedir. Ama yemek vakti gelip de binbir çeşit yiyecekle dolu masaya oturunca işler değişir. Ağzına atmak için kopardığı her lokma, içeceği suyun bardağı bir anda altın oluvermektedir. Sonunda Kral Midas, büyük bir mutsuzluğa kapılır. Altın sevgisinin onu felakete sürüklediğini anlamıştır. Dionysos'a yalvarır bu dertten kurtulmak için. Dionysos da **Sardes**'e gidip, Sart Deresi'nin kaynağında yıkanmasını söyler ona. Kral Midas kaynakta yıkanır ve eski haline döner.

Halâ Sart Deresi'nin sürüklediği kumlar arasında altın pullarına rastlandığı söylenir. İşte o zamanlardan kalmadır bu altın tozları... M.Ö. 7. Yüzyılda Sardes'in zengin bir kent olarak korunması bu altın kaynağından dolayıdır. İlk kez altın para basılan yer de Sardestir.

SARDES:

Midas'ın Frig Krallığı sırasında bugünkü Gediz Irmağı'nın çevresinde Lydia Krallığı hüküm sürüyordu. Zenginliği ile ün yapmış bu krallığın başkenti Sardes idi. MÖ 7. yüzyılda ilk madeni parayı da Lydialılar basmıştı. Zenginliği nedeniyle pek çok kez saldırılara uğrayan krallık, en son Perslerin saldırısına yenik düştü. Fakat Sardes'in ünü uzun süre devam etti.

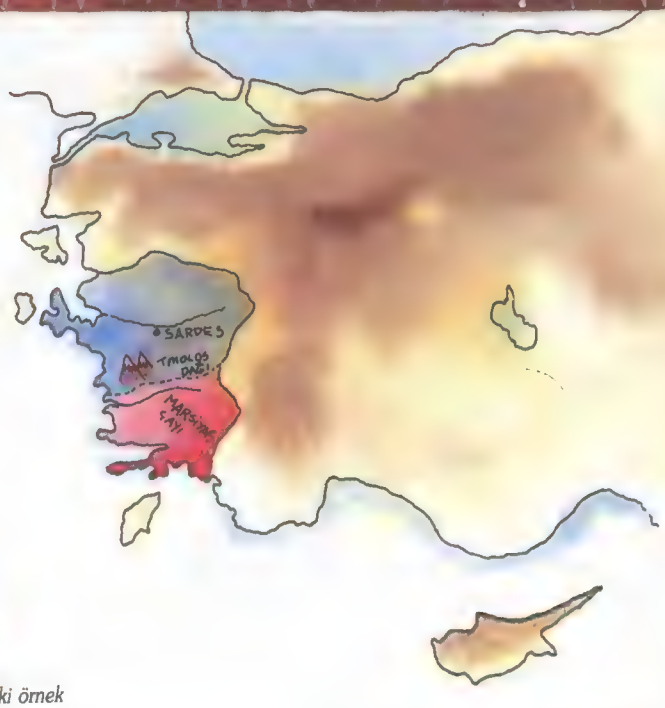

İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde bulunan Sardes sikkelerinden iki örnek

LYRA (LİR):

Çok eski çağlarda kullanılan ve mızrapla çalınan bir çalgıdır. Kaplumbağa kabuğundan yapılmıştır. Önceleri üç telli olan çalgının daha sonraları tel sayısı arttırılmıştır.

APOLLON:

Çok eski çağlarda Apollon, Güzel Sanatlar ve Güneş Tanrısı olarak bilinirdi. Güneşten süzülen ışıkla gerçekleri aydınlattığına inanıldığı için "Bilici" yani "Falcı" Tanrı da denirdi. Müziğe karşı yeteneği ve büyük ilgisi olan Apollon'un elinde lir'i olan pek çok heykeli vardır. Ayrıca kötülüklere altın yayı ve gümüş oku ile karşı koyduğu için ok ve yay da onun vazgeçilmez parçaları olarak kalmıştır.

NE NEDİR?

SIFAT: Varlıkların biçimlerini, durumlarını, sayılarını, sıralarını, renklerini bildiren sözcüklere **sıfat** denir.

Sıfatlar görev ve anlam açısından ikiye ayrılırlar:

1) Niteleme sıfatları.
2) Belirtme sıfatları.

Sıfatlar biçim açısından ise üçe ayrılırlar:

1) Yalın sıfatlar.
2) Türemiş sıfatlar.
3) Bileşik sıfatlar.

KİMLİK

SORU İŞARETİ (?)

Adımı mı sordunuz? İşte cümlenin sonuna koydunuz ya! Adım SORU İŞARETİ. Bir noktanın üstüne asılmış ters bir çengel işareti.

Soru bildiren cümle ya da sözcüklerden sonra benim işaretim konur mutlaka. Örneğin: "Bu yazıyı sen yazmayacak mıydın?" cümlesinde olduğu gibi. Bilinmeyen ya da doğruluğu kuşkulu olan tarihlerden sonra da benim işaretim konur.

Örneğin "Gülşehri doğumu (?) ölümü (?)."

Burada "Gülşehri" adlı şairimizin doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak bilinmediği için parantez içinde benim işaretim konulmuştur.

Beni iyi öğrendiniz değil mi?

NOT DEFTERİ

• Kurum ve kuruluş adlarının her sözcüğü büyük harfle başlar.

ÖRNEK: Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa Mahkemesi, Yapı Kredi Bankası.

ÜÇ DEYİM, BİR ATASÖZÜ

Eğri gemi doğru sefer: Kullanılan araç yetersiz ama yapılan iş isteğe uygun.
Faka basmak: Tuzağa düşmek, aldatılmak.
Para gözlü: Yaptığı her iş için para bekleyen.

Düşüne düşüne görmeli işi
Sonra pişman olmamalı kişi.

DİLİMİZİN USTALARI

"Bayram uyandı. Gözlerinde kara gözlük. Deniz yeşili şapkası karnının üstünde. Tuttu onu. Doğruldu. Başına koydu. Sucuk gibi ıslanmış gömleğinden içeri bir esindi dolandı. Üst üste aksırdı. Vapur iyice sarstı, salladı onu. Sallana, yalpalana güçlükle merdiven başını buluyor. Ama aşağıya, arabaların sırt, sırta, yan, yana dizildikleri yere inebilmesi için merdiven başına toplanmış kala balığı yarması gerekiyor."

ADALET AĞAOĞLU

Bu Alican'dan pazar günleri bile rahat yok. Hiç beklemediğim bir anda çıkar gelir. Güneşli bir sonbahar sabahı. Kahvaltımı yapmışım, gazeteleri aldım, gidip parkta okuyacağım. Kapının önünde Alican.

Elinde Adalet Ağaoğlu'nun "Fikrimin İnce Gülü" romanı. Bilirim, güzel romandır. Romanın bir yerine takılmış. Dizgi yanlışları varmış. İlla onları gösterecek. Onu kıracak değilim ya...

Eline kurşunkalemi aldı başladı göstermeye.

"esinti" sözcüğü "esindi" diye yazılmış.

"sırt sırta, yan yana" derken iki virgül fazla kullanılmış. Çünkü yinelemeler arasında virgül kullanılmazmış.

"kalabalığı" sözcüğü de "kala balığı" diye ayrı yazılmış, bitişik olması gerekirmiş.

Alican'ın kitap okurken bu dikkati doğrusu çok hoşuma gidiyor.

Birlikte parka gittik. O kitabını okuyacak, ben gazetelerimi.

DİKKAT KARIŞTIRMA!

Çoğunuz dikkat etmişsinizdir, gazetelerimizde, dergilerimizde son günlerde zamanla ilgili bir sözcüğü sık sık yanlış kullanıyoruz. Bu sözcüğü televizyon da yanlış kullanıyor: "Geçtiğimiz yıl, geçtiğimiz ay, geçtiğimiz hafta, geçtiğimiz gün." Örneğin televizyon, Naim Süleymanoğlu, Seul Olimpiyat Oyunları'nda rekor kırdığı zaman şöyle bir cümle kullanmıştı: "Naim geçtiğimiz yıl da dünya rekoru kırmıştı."

Bu cümledeki yanlışlığın hemen ayırdına vardınız sanırım.

Ancak yol gibi, tarla gibi, sokak gibi somut bir şey geçilir.

Zaman gibi soyut şeylerin içinden geçilmez. Onlar geçerler.

Yani zaman geçilmez, geçer.

Öyle değil mi?

Sevgili Arkadaşlar,
Sizinle birlikte olduğum bu, üçüncü ay. Burada birlikte güzel Türkçemizin sorunlarını tartışıyoruz. Gerçekten Türkçemiz giderek gelişip güzelleşmekte. Bana aklınızın ucuna takılan sorunlarınızı yazabilirsiniz. Türkçemizin gelişmesine birlike katkıda bulunalım. Bu konuda mektuplarınızı bekliyorum.

dedemle ben

"balık tutmaya gidiyoruz!"

-kemal gökhan gürses

PİPOSUNDAN İKİ FOKURAK ÇEKTİ DEDEM. ÖKSÜRÜP BOĞAZINI TEMİZLEDİ... DEMEK Kİ ÖNEMLİ BİRŞEY SÖYLEMEYE HAZIRLANIYOR:

GÖKHAN!

SABAHIN KÖRÜNDE, SICACIK YATAĞINDAN KALKIP, DIŞARDA YAĞMUR YAĞARKEN YOLA KOYULMAYA RAZI MISIN?

BEN BİR AN SESSİZ KALINCA, DEDEM:

NE YAPACAĞIMIZI SORMAK YOK AMA.

EĞER DEDEMİN BİR ÖNERİSİ VARSA BU MUTLAKA ÇOK KEYİF VERECEKTİR BANA. EE, KEYİFLİ BİRŞEY YAŞAMAK İÇİN KİMİ KEZ ZORLUKLARI GÖZE ALMAK GEREKİR:

EVET! N'OLUR SÖYLE! MERAKTAN ÇATLAYACAĞIM!

YARIN BALIĞA GİDİYORUZ!

YAŞASIN! YAŞASIN!

BEN SİZE DEMEMİŞ MİYDİM?!

SABAH OLDU... AMA SABAH OLANA KADAR HEYECANDAN ÖLECEKTİM:

OLTAMIZ, YAĞMURLUKLARIMIZ, ÇİZMELERİMİZ, OTURMAK İÇİN TABURELERİMİZ, ACIKINCA YEMEK İÇİN KUMANYAMIZ! EE? HAZIR MIYIZ PEKİ?

EVEET?

HAYIR! BİR DE SABRIMIZI YANIMIZA ALMAMIZ GEREK... İYİ BİR BALIKÇI SABIRLI OLMAYI BİLİR!..

OLTALAR ELİMİZDE, NEŞEMİZ YERİMİZDE ♪ BİZ GİDERİZ BALIĞA HOP BALIĞA!.. ♪

DEDEM BANA OLTANIN NASIL KULLANILACAĞINI...

NO'OLMUŞ YANİ? HERKES HATA YAPABİLİR...

...OLTAYA YEMİN NASIL TAKILACAĞINI...

HAY ALLAH! BU YEMİ DE KAPTIRMIŞIZ...

...BALIĞIN DAHA ÇOK NERELERDE BULUNDUĞUNU BİR BİR ANLATTI...

NEREYE GİTTİ ŞU BALIKLAR YAHU?

BİZ DE İYİ BİR BALIKÇI GİBİ SABAHTAN...

SAVULUN BALIKLAAAR! BİZ GELİYORUZ!

...ÖĞLENE...

AŞÇIMIZ NE HAZIRLAMIŞ BAKALIM?

BUNLAR BALIK YAKALAYACAKLAR DA BEN DE PAYIMA DÜŞENİ ALICAM HA?.. BEN GİDİYORUM!

...VE NEREDEYSE AKŞAMA KADAR SABRETTİK...

DEDE! GECE OLDU! DÖNELİM Mİ?

HİÇ DEĞİLSE DENEDİK!. DEĞİL Mİ?..

BALIKÇIDAN ALDIĞIMIZ BALIKLARI BİR GÜZEL IZGARADA PİŞİRDİK... ANNEM ORTALIĞI BİRAZ DAĞITTIĞIMIZI SÖYLESE DE İYİ BİRER AŞÇI OLDUĞUMUZU DÜŞÜNÜYORUZ... ÇOK ZEVKLİ BİR GÜNDÜ... BALIK YAKALAYAMAMIŞ OLSAK DA...

BİR GÜN HİÇ UNUTMAM, Bİ PALAMUT YAKALAMIŞTIM, TAM 4 KİLOYDU...

Kemal Göktuan

bu hikayenin SONu

Çam Ağacı

Yazan: Ayşe Kilimci

Çizen: Muzaffer Kurt

Uçsuz bucaksız bir üzüm bağının ortasında yükseliyordu çam ağacı. Çok yıllar önce, rüzgârın sürükleyip getirdiği tohumla toprakta köklenmişti. Kıraç bağ toprağında, doğanın hançeresi yağmur sularıyla boy atmıştı. Yüzyılı yaklaşan yaşıyla bugün, üç kollu gövdesini bul kaynatmış olmuştu. İçini çekip ilk yaşlarını anımsıyordu çam... Yerden kalkan tozunu, boyunun ağdığı eski günleri... Eski yel belini bükmesin diye, ağaçların kendisi nasıl gözettiğini... Şimdi dallarında kümeleşen kuşlar, alt dallardan en üst dallara soluklanmadan çıkamıyorlardı... Böyle yaşlandıkça gümüşleşmek, paylaşmak yaşamak, yararlı olmak ne güzel diye düşündü çam.

O civarda çalışan bağ işçileri, üç kollu çamın dibinde üzüm ezerler, arada yemek yiyip, gölgesinde serilenip kurunuyorlardı. Gürgenmiş, yüz yaşındaki çam öyle çok bağlanmışına ve sevince tanık olmuştu ki, bunları düşündükçe içi pır pır ediyordu. Kulaklarında rüzgârın türküsü, tepesinde bulutların mavi uğultusu, hışırtıyı duyuyor, huzur duyuyordu. Yaz geceleri kuşlukların sesini, ağaçlar bö-cekleri susunca hazanlıkta gibi çiçeklerle açılan konaklardan, çamın şarkısını dinlerdi geceye... Kışın, dallarında buz gibi rüzgârlar uğuldarken küme küme kuşlarıyla, gözleri ufka dikili, insanları beklerdi çam.

Çamın çevresindeki üzüm bağının acımasız sahibi Kâmil Efendi üzüm kökünde ... yıllar geçiyor, üzümü düşürüyor diye çama düşmandı. En çok kendisinin işine yaradığı halde, ona kesmeyi kuruyordu.

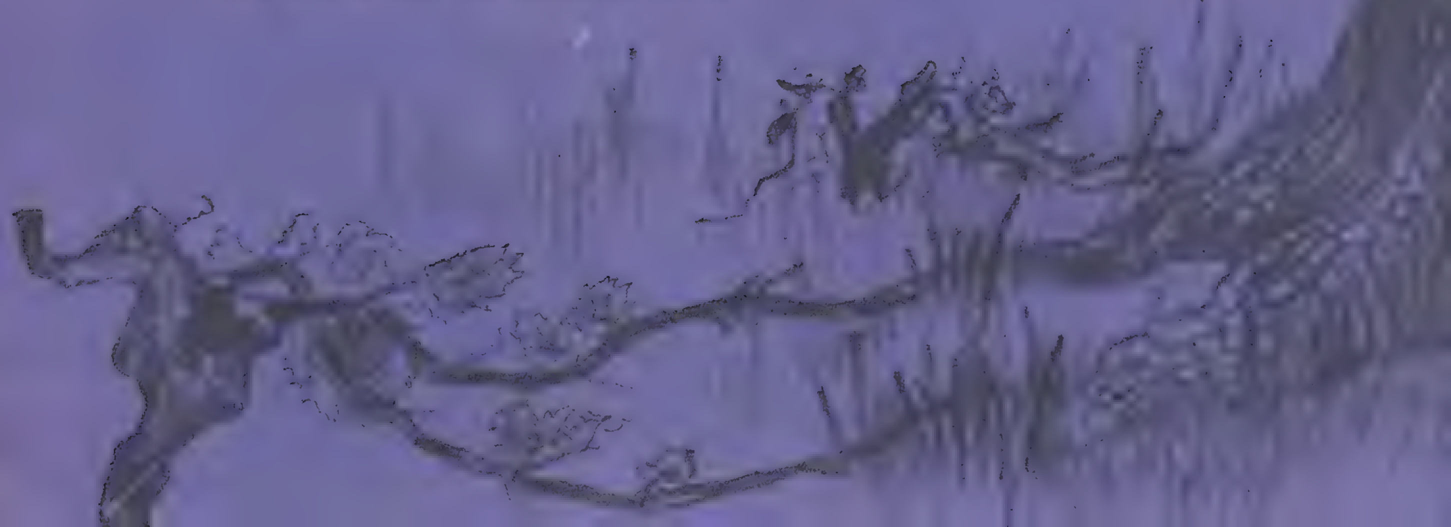

Çam küçükken, açgözlü bağcının öfkesi bunca çok değildi de, çam geliştikçe öfkesi de büyümüştü. Onunla nasıl başedeceğini düşünür olmuştu. Çamı kesenin, yerinde üzüm yetiştirmeyi, gölgesini bağının üstünden kaldırmayı, böylece kazancını çoğaltmayı hesaplıyordu. Çam, açgözlü bağcı Kâtip Efendi'nin aklından geçenleri bakışlarından anlıyor, ama inanamıyordu.

Bir sabah, kötü yürekli Kâtip, çamın altında koca bir ateş yaktı. Ateşin yalımları çamın alt dallarını yakıp kavurdu. İnim inim inledi çam... Günlerce küskünlük sürdü. Sonra kendini topladı. Gökyüzüne uzanma çabasıyla dal büyüttü gene.

Epey zaman, çamın kurumaya başladığı söylentisini yaydı köyünde adam. Yasal cezadan kurtulmak için yapıyordu bunu. Sonra bir sabah serinliğinde eli baltalı işçiler getirdi. Baltaların gümüş rengi parıltısı gözlerini kamaştırdı çamın. Ouvallar yüreğine doğru. Baltalar gövdesine hışım gibi indiler. Üç kuşak emip kaynaşmış yüzyıllık gövde, bağı tozutarak, boylu boyunca yıkıldı. Kuşlar feryat figan uçuştular dallarından. Ortalığı reçine kokusu kapladı.

"Öldü mü ya?" dedi çam.

Kuşlarına, kozalaklarına, masmavi gökyüzüne veda etti.

Bunca yıl bulunduğu köşeyi yeşillendirmenin, insanlara gölge edip yardımcı olmanın onuruyla gülümsedi... Toprağın merhabasını kuşlara iletişini dinlemeği, göğün ak hüznünü sevmeyi, üzüm tanelerinin içindeki ışığa hem sevineceğini düşündü ne ise...

Çamın çevresindeki üzüm kütükleri, kötü yürekli, açgözlü bağcı Kâtip Efendi'nin inadına kurudular. Çama ağıt yakar gibi, hiç mi hiç ürün vermediler. Çamdan boşalan toprağa dikilen hiçbir üzüm çubuğu yaşayamadı.

BİZİ YAŞATAN DOĞA

Ormanı tanımak

Sevgili arkadaşlar, bu yazımızda sizleri unuttuğumuz doğaya geri dönmeye çağırıyoruz. Yeşilliği, ağacı, yaprağı, doğanın kokusunu, sesini yeniden tanımaya çalışacağız. Doğayla yeniden bütünleşeceğiz. Hazır mısınız?.. Kuşkusuz, ormana, ya da bir dere kenarına pikniğe gidenleriniz çoktur. Ağaçlar arasına salıncak kurup sallananlarınız da olmuştur.

Peki, ormandaki yaşamı, ormanın nasıl yaşadığını hiç incelediniz mi? Doğanın büyük sessizliği içindeki sesleri dinlediniz mi? Kuşların cıvıltılarına kulak verdiniz, bir çiçeğin açışını gözlemlediniz, ağaç kabuklarını incelediniz mi? Doğanın dilini öğrenmek bir keyif, bir sevinçtir. Ama bu sevinci yaşayabilmek için doğaya nasıl yaklaşacağımızı bilmek zorundayız. Doğanın güzelliğini, barışçılığını ve büyük uyumunu yaşayabilmek için de beş duyumuzu kullanmayı öğrenmeliyiz. İşitmeli, koklamalı, tatmalı, dokunmalı ve görmeliyiz.

Sırtüstü keyfi

Doğanın sesini dinleyin. Ormanda, bir tarlada, çimenlerin üzerinde, bir göl kenarında; kısacası, doğanın sesini yoğun ve berrak nerede duyabileceksenız orada... Sırtüstü yatın, gözlerinizi yumun ve çevrenin tüm seslerine kulaklarınızı ve beyninizi açın. Kendinizi etkilenmeye bırakın. Rüzgâr üzerinizden yalayıp geçsin. Yapraklar üzerinize düşsün. Sesleri ayırt etmeye çalışın: Bakalım kaç çeşit kuş sesi saptayacaksınız. Sessizce, parmaklarınızla sayın. Bu oyunu on dakika kadar sürdürün.

Gizli köşeniz var mı?

Doğanın, her insanı mıknatıs gibi çeken gizli köşeleri vardır. Bunlardan bir ağaç, bir dere kenarı, bir oyuk veya küçük bir şelale olabilir. Sizin gizli köşeniz, doğanın sizi kendisine çeken, çağıran yanı hangisi? Gelin şimdi de oyun oynayalım. Örneğin içinizden biri, 25 metrelik bir alan içinde, bazı ağaçların dallarına bir şeyler saklasın, çevrede olağandışı kimi değişiklikler yapsın. Diğer arkadaşlar bu değişiklikleri, saklanan şeyleri arayıp bulsunlar. Bu oyuna büyüklerinizi de katabilirsiniz.

Kızılderili oyunu

Bir başka oyun da, Kızılderililer gibi iz sürme oyunu olabilir. Bir bölge seçin. Bir dereboyu veya orman kıyısı olabilir. Bu oyunun amacı, seçilen bölge içindeki doğal yaşamı araştırmaktır. Oyunda ilke, çok sessiz davranmaktır. Ayakkabılarınız çok yumuşak olmalı. Karda gezip, izinizi belli etmemelisiniz. Sık sık bitkilerin arasına gizlenecek, rahat, yumuşak hareketlerle ilerleyeceksiniz. Çok yavaş olmalısınız. Ara sıra durun ve çevrenizi, yeri inceleyin, ayrıntıları seçmeye çalışın. Bir hayvancığa rastladığınızda "taş kesilin". Onun davranışlarını gözleyin. Dikkatiniz sürekli yerde olsun. Dikkat: Çığlık atmak, koşmak yok!.. Üzerinizde parlak giysiler olmasın. Doğaya tam bir uyum içinde kendinizi kamufle edin.

Orman orkestrası

Şimdi de bir sesli oyun öneriyoruz. Bir orman orkestrası kurmaya ne dersiniz? Bu oyunu her mevsimde, bahçede bile oynayabilirsiniz.

Orkestra elemanları, kendilerine doğal müzik aleti olarak kuru yaprak, taş, ağaç kabuğu, dal, kökü, gövdesi veya bir odun parçası gibi şeyler seçebilirler. Bunlarla doğal sesler üreteceksiniz . Yaprakları elinizde, yerde hışırdatın. Çeşitli büyüklükteki taşları birbirine, odun veya kütüğe; küçük dallarla büyük dallara veya içi boş bir ağaç gövdesine vurun. Bir dalı, ağaç kabuğuna sürtün. Bir sürü farklı ses üreteceksiniz. Sonra orkestranız çalmaya koyulacak... Önce bir ses kargaşası oluşacak. Ancak orkestra şefinin işe el koymasıyla düzen sağlanacak. Şefin talimatları şöyle olabilir: "Önce sol taraf çalsın, sonra sağ taraf, şimdi ortadakiler. Haydi, şimdi de hep birlikte..." Her "müzik aletinden" çıkartılan sesi azaltıp çoğaltmak elinizde. Ağzınızla hayvan seslerini taklit edebilirsiniz, rüzgârın orman içindeki uğultusunu da... Gülmek serbesttir! Bir başka önerimiz daha var: Çimenlere yüzükoyun uzanıp böcek izlerini, küçük canlıların yaşamını araştırmaya ne dersiniz? Bakalım neler bulacaksınız. Belki bir sümüklüböcek izi, belki böceklerin kenarlarını yediği bir bitki, veya kabuk. Belki de gizli yuvalar, ağlar ve dinlenme yerleri.

AKILLI KARINCALAR

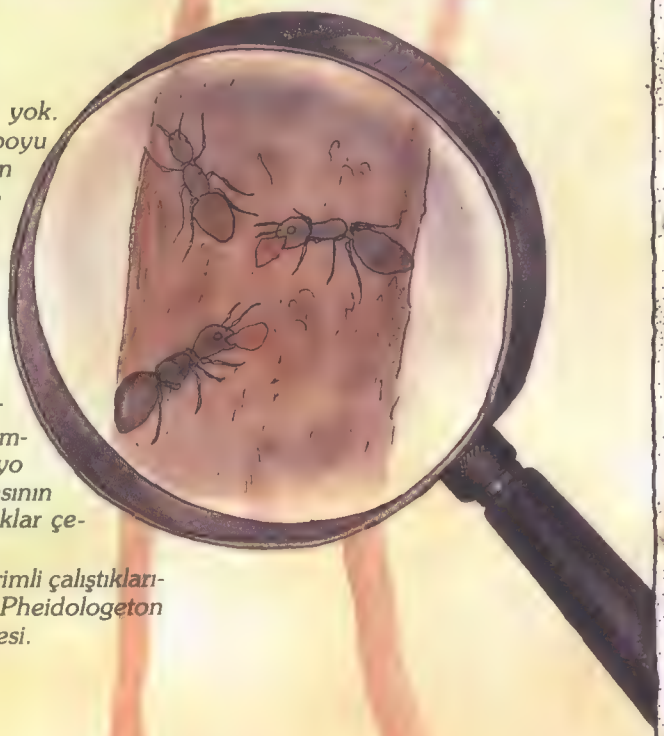

Karıncaların ne kadar çalışkan olduklarını bilmeyenimiz yok. Çoğumuz uzayıp giden sıralar halinde yuvalarına gün boyu yiyecek taşıyan karıncaları biraz merak, biraz da hayranlıkla seyretmişizdir. Burada amacımız sizlere karıncalar üzerine ayrıntılı bilgi vermek değil, çalışmaları ile ilgili son yapılan ilginç bir gözlemi duyurmak. Harvard Üniversitesi'nden M. Moffett, Asya'da yaşayan bir karınca türü üzerinde araştırmalar yaparken, bu karıncaların aralarında yüzer karıncalık çalışma grupları kurduklarını farketti. Böyle büyük işçi karınca grupları, örneğin solucan gibi değerli, ancak ağır yiyecekleri hep birlikte yuvalarına taşıyorlarmış. Biliyorsunuz, doğada canlılar arasında yiyecek ve yaşam kavgası var. Karıncalar, büyük yemleri, örneğin kuşlar kapmadan çabucak depolarına taşımanın yolunu, işte böyle bulmuşlar. Tabii, yüz karıncanın bir işi yapmasının da bazı zorlukları olmuyor değil. Uygun adım yürümede zorluklar çekiyorlarmış ve yürürken birbirlerinin ayağına basıyorlarmış.

Bilim adamı, gözlemlediği onar karıncalık grupların ise en verimli çalıştıklarını belirtti. Kollektif çalışma bu karınca türünün (Latince isimleri: Pheidologeton diversus) başarısının sırrı. Ne demişler: Bir elin nesi, iki elin sesi.

Koklama gezisi

Doğada "koklama gezisi" yapmayı düşündünüz mü? Her çeşit toprağın, dalın, yaprağın, çiçeğin, mantarın vs. ayrı ayrı kokuları vardır. Farklı kokular taşıyan farklı şeyler toplayabilir, hatta bunlarla koleksiyon bile yapabilirsiniz. Koleksiyonunuza şöyle bir ad takabilirsiniz: Doğa Kokuları Koleksiyonu... Kulağa ne müthiş geliyor değil mi? Koku izinde giderken unutmayın; her şeyin kokusunu hemen alamazsınız. Bazen bir yaprağı parmağınızın arasında ufalamanız, ikiye katlamanız gerekebilir. Sonra, arkadaşlarınızla topladığınız kokuları sınıflandırın bakalım: Hoş ve hoş olmayan kokular, acı, tatlı, ekşi, keskin kokular gibi...

Biz insanların koku alma duyuları, hayvanlara oranla daha az gelişmiştir. Bu nedenle, farkında olmadan, çevreyi algılarken koklama duyumuzu devre dışı bırakırız. Bilinçli bir eğitim ve kullanımla koklama duyumuzu geliştirmek elimizdedir. Üstelik böylece, doğayı da daha yakından tanımış oluruz.

Bir başka doğayı tanıma oyunu da şu: Aranızdan seçeceğiniz grup yöneticisi arkadaşınız, çevrede, doğa içinde yer alan on, on beş farklı parça toplasın. Bunlar çeşitli yapraklar, bitki tohumları, meyveleri, çiçekleri, taşlar, hayvan kabukları olabilir. Doğada kolayca bulunan şeyleri tercih edin. Yönetici, topladıklarını beyaz bir örtü veya mendil üzerine yaysın, üstlerini de bir başka örtü ile kapatsın. Oyuna katılan arkadaşlarına, 30 saniye süre ile topladıklarını göstersin. Oyuncular, gördükleri şeylerin benzerlerini arayıp getireceklerdir.

Bu oyunda, aradıklarınızın nasıl ve hangi bölgelerde bulunabileceğini düşünmek zorundasınız. Bu da doğayı incelemenin, öğrenmenin bir yoludur. Aradığınız parça yalnızca belli bir bölgede bulunabilir. Arama süresini dilerseniz 15 dakika ile sınırlayabilirsiniz.

Doğa bizi, onu tanımamızı bekliyor. Yağışsız, güneşli günleri kaçırmayın, olmaz mı?....

SPOR

Kazanan kim? Kazanmak ne?

Çalıştılar, mücadele ettiler, sporcu ahlâkını korudular... Galatasaray futbolcusu ve seyircisi bu coşkulu kutlamayı haketti.

Sporun en önemli yanı nedir, biliyor musunuz? Tek başına, yalnız başına gerçekleştirdiğimiz bir uğraş olmaması. Koşarken, uzun ya da yüksek atlama yaparken, halter kaldırırken başkalarıyla yarışırız. Basketbol ya da futbol oynarken, eskrim ya da güreş yaparken başkalarıyla karşılaşırız. Hele ekip çalışmasına dayanan spor dallarını düşünürsek... Kendi takım arkadaşlarıyla anlaşamayan, onlara uyum sağlayamayan bir voleybolcünün, bayrak yarışındaki bir atletin, bir kürekçinin başarı kazanma şansı ne olur?

Bununla kalsa iyi. Sporu yalnızca takım arkadaşlarımızla, rakiplerimizle paylaşmayız. Spor yaptığımızda, yarışı ya da maçı bizimle asıl paylaşan seyircilerdir. Stadda, salonda olanlarla da sınırlanmıyor artık seyirci: Şimdi televizyon, sporu aynı anda dünyanın dört bir yanına taşıyor.

Kazanmak sporda tek amaç değildir. Öyle olsaydı, son Olimpiyat oyunlarında dünya rekoru kıran Ben Johnson bir utanç anıtına dönüşmezdi. Evet, yarışı kazanmıştı Kanadalı atlet; ama dürüst, onurlu davranmamıştı. Doping yaptığı, yani yarışı kazanmak için, daha hızlı koşabilmek için özel bir ilaç aldığı anlaşılınca ortaya çok çirkin bir durum çıkmıştı: Hem yarış arkadaşlarını hem de milyonlarca seyirciyi aldatmıştı. Oysa, en önemlisi, onun kendisini aldatmış olmasıydı. Şimdi, bakıp karşılaştırın: Naim Süleymanoğlu ile bütün Türkiye gurur duydu; oysa, Ben Johnson' ın anavatanında ulusal yas ilan edildi. Yarışı kaybetseydi, vatandaşları belki biraz üzülürdü, ama hiç değilse yüzleri kızarmazdı.

Bu iki yüzü sporseverler hiç unutmayacak. Biri, Carl Lewis: Güçlü, dürüst, sportmen. Öteki, Ben Johnson: Güçlü ama dürüst ve sportmen değil. İlki büyük bir yarışmacı olarak anılacak, ikincisi büyük bir düş kırıklığı ile hatırlanacak.

İnsan kendisini aldatmaktan vazgeçmeden başkalarını aldatmaktan vazgeçemez. Sporda kazanmak, herkesin ulaşmak istediği bir hedeftir. Ama bundan önemlisi, hak ederek kazanmaktır. Nasıl ulaşılabilir bu amaca? Geçen ay Galatasaray'ın bizleri sevinçten coşturan zaferi yol gösterici bir örnektir. Galatasaray takımının oyuncuları ve yöneticileri, uzun bir süre bu hedefe ulaşmak için çalıştılar. Çalışmak yetmezdi elbette. Birlikte oynamayı, yardımlaşmayı çok iyi öğrendiler. Bu da yetmeyebilirdi. Onun için de, ilk karşılaşmayı kaybettikleri halde, ikinci maçı kazanmak için inanç ve özgüven içinde hazırlandılar.

Kazanmak, kaybetmek o kadar önemli değil. Sporun güzelliği, insanın güzelliğini herşeyin üstünde tutmaktan geçiyor çünkü.

ORMANGİLLER

İsmail GÜLGEÇ

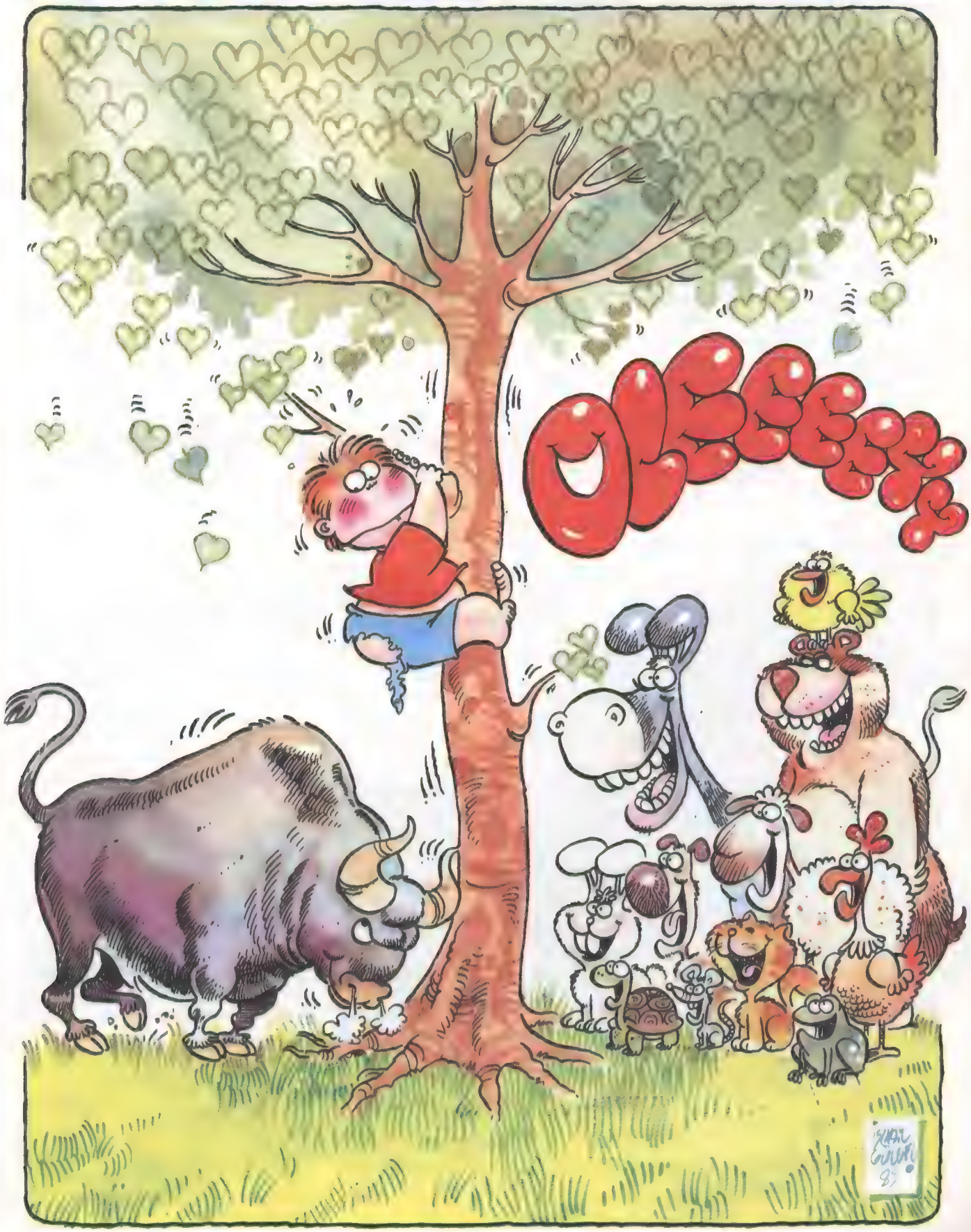

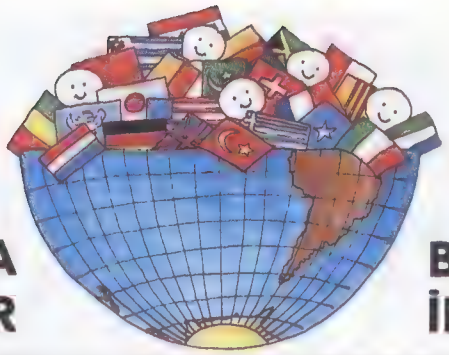

BAŞKA ÜLKELER BAŞKA İNSANLAR

Geçen sayımızda Venezuela'yı genel olarak tanımaya çalıştık. Bu sayımızda başkentini gezecegimizi söylemiştik. Teklifimizi kabul edenlerle birlikte gezimizi sürdürüyoruz.

Haydi Karakas'ı gezelim...

Anlatan: Gülten DAYIOĞLU

Karakas (Caracas), Venezuela'nın başkenti. On altıncı yüzyılda kentin bulunduğu yerde, büyük bir İspanyol çiftliği varmış. Sonradan kent bu çiftliğin çevresinde büyümüş. 1775 ve 1812 yıllarında başgösteren büyük depremlerle iki kez yerle bir olmuş. Şimdiki kent 1812 yılından sonra kurulmuş.

Karakas'a genel olarak bakılırsa, üç ayrı yerleşim alanı göze çarpar. EL PARAISO denilen bölümde çok varlıklı ailelerin, saray yavrusu villaları bulunuyor. Bu görkemli villalar arasında dünyaca ünlü film yıldızlarının da evleri var. NUEVA CARACAS semtindeki apartmanlarda, orta gelirli kimseler yaşıyor. Bir de çevre yamaçları, iri böcekler gibi sarmış olan gecekondu bölgeleri var. Buralarda da göçmen işçiler oturuyor. Kent dışında da büyük çiftlikler bulunuyor. Bu bilgileri bize kenti gezdiren Karakaslı rehberden alıyoruz. Rehberimiz İspanyol-Kızılderili karışımı, Mestizo denilen melez bir genç kız. Çok konuşkan ve çok neşeli.

Karakas'ta köpek pazarı. Birbirinden sevimli süs köpekleri alıcı bekliyor...

Otelimiz kent dışında olduğundan, yol boyunca gözkamaştırıcı çiçeklerle bezeli alanlardan, parklardan geçiyoruz. Kuş cıvıltıları ve çevrede uçuşan binbir renkli kelebekler, insana coşku veriyor. Venezuela'da başta puma olmak üzere pek çok hayvan türü yaşıyor.

Venezuela halkı çok neşeli. Yediden yetmişe herkes müzik ve dans tutkunu. Bir iki yaşındaki ağzı emzikli bebekler, müzik sesi duydular mı iki yana sallanarak, tepinmeye başlıyorlar.

Karakas gökdelenleri yöreye özgü biçimlerde yapılmış. Karakas Üniversitesi, Santa Tereza Kilisesi, konser salonu, parlamento binası gerçekten görkemli yapılar. Çiçeksiz tek bir balkon yok. Bu yapılar adeta dev vazoları andırıyor.

Venezuela'da İspanyolca konuşuluyor. Bizdeki gibi Latin alfabesi kullanılıyor. Ancak onların alfabesi otuz iki harften oluşuyor.

Sevimli rehberimiz işini çok sevdiğini söylüyor. Ama İngilizcesini anlamak kolay olmuyor. Öyle garip vurgular kullanıyor ki!.. Arada bir İngilizcesini hatırlayamadığı sözcükleri, İspanyolca söylüyor. Buna kendisi de gülüyor. Türkiye'nin coğrafi konumunu, yönetim biçimini, başkentini soruyoruz, bilemiyor. Ama ertesi gün öğrenmiş olarak karşımıza çıkıyor. Rehbere, halkın batıl inançları olup olmadığını soruyorum. Ne de olsa kökenleri Kızılderili. Büyüden, faldan söz etmesini rica ediyorum. Halkın Kızılderililerden kalma pek çok batıl inancı varmış. Büyüye de çok önem verirlermiş. Bu doğrultuda şöyle bir öykü anlatıyor:

Venezuela, İspanyol sömürgesiyken burada anası Kızılderili, babası İspanyol olan çok güzel bir kız yaşarmış. Adı: MARIA LIONSA imiş. Bu yürekli kız, Kızılderilileri, acımasız İspanyollara karşı korumaya kalkışmış. Ezilen, kırbaçlanan Kızılderililere hep o arka çıkıyormuş. İspanyol vali, bunu öğrenince kızı cezalandırmaya karar vermiş. Kız dağa kaçmış. Orada bir mağaraya sığınmış. Askerler izini bulmuşlar. Tam yakalanacağı sırada DANTA denilen mitolojik yaratık ortaya çıkmış. Maria'yı kendi görünümüne dönüştürmüş. Böylece kız askerlerden kurtulmuş. Ama bir daha insan şekline dönememiş.

Yolda giderken, Maria Lionsa'yı temsil eden, Danta Anıtı'nı gördük. Biraz fili, biraz domuzu andıran bir yaratık. Rehberin dediğine göre Danta hiç geri gitmezmiş. Hep ileriye doğru hareket edermiş. Halk Danta yaratığına dönüşen Maria'yı kutsallaştırmış. Onun hâlâ zora düşen insanlara yardım ettiğine inanılıyor. Geçmişte sığındığı varsayılan mağarada büyüler yapılıyor, adaklar adanıyor.

Bir yerde, yolun iki yanında dizili papatya ağaçları dikkatimi çekiyor. Gerçekten dev papatyalar bunlar.

Yolumuzun üstündeki bir meydanda köpek pazarı var. Satılık soylu köpekler, arabaların tepesine dizilmiş alıcı bekliyorlar. Bazı köpekler kafeste korunuyor. Bunlar hem çok değerli hem de azılıymış. Ama süs köpekleri öylesine sevimli ki!..

Orman kenarlarında "Girmek Yasak" yazıları görüyorum. Şimdilerde bile kimi turistler, ormana girip kayboluyormuş. Bu yüzden yasaklanmış. Ormanda atlı polisler dolaşırmış.

Karakas Kızılderili dilinde "dağda yaşayanlar" anlamına geliyor. Yeni yapılara da hep Kızılderili adı veriliyor. Sayıları gittikçe azalan safkan Kızılderililerin, bu toprakların gerçek sahibi olduğunu anımsatıyor bu adlar.

Dükkânlarda Kızılderililerin yaptığı el işi eşyalar, maskeler, ağaç, kemik oyması biblolar, deri, dokuma giysiler satılıyor. Dükkânlar dünyanın dört bir yanından gelme gezginlerle dolu. Kızılderililerin tören maskelerinden hemen herkes satın alıyor.

Rehberimiz gerçek Kızılderililerle PERU'da tanışacağımızı söyledi. Ayrıca, Güney Amerika'nın bütün özelliklerini Peru'da görebileceğimizi de belirtti.

Peru serüvenlerini birlikte yaşamaya ne dersiniz?

Kızılderilileri İspanyol işgalcilere karşı korumaya çalışan yürekli kız Maria Lionsa'yı, Danta denilen efsanevi yaratık kurtarmış. Yarı domuz yarı fil şeklinde olduğuna inanılan Danta, Maria'yı kendisi gibi yapmış. Cesur kız böylece peşindeki askerlerden kurtulmuş ama, bir daha da eski haline dönememiş...

TOPAÇ: ZANZİM'İN TANKLARI

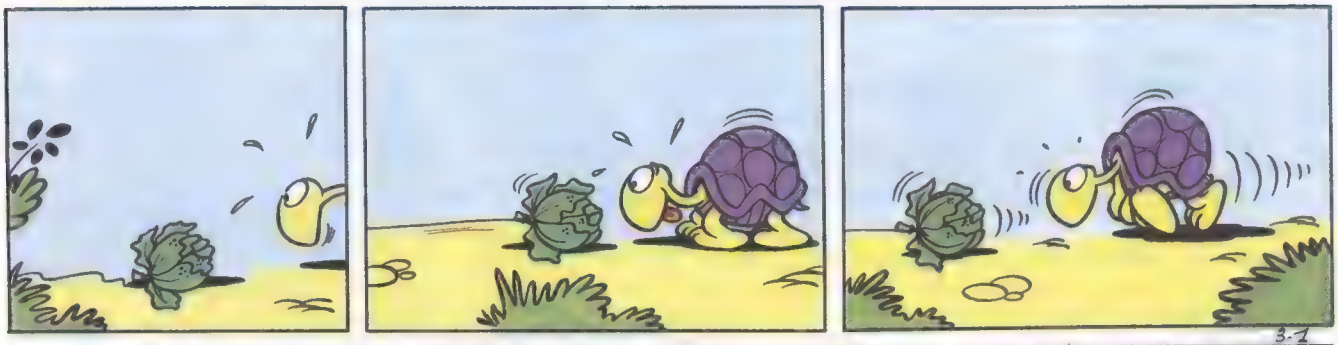

3-1

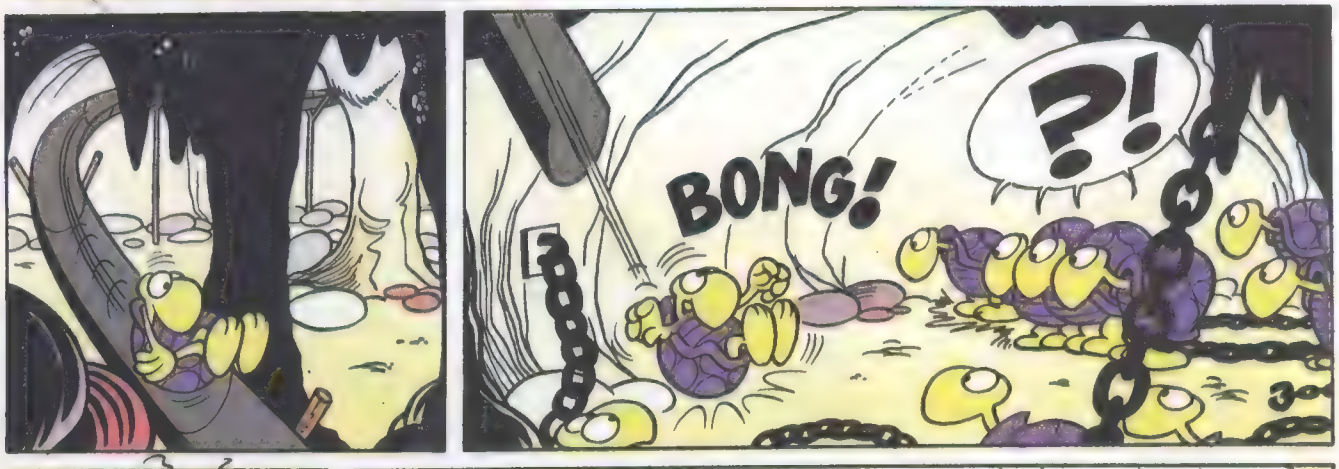

FABRİKAYA GİDELİM, ÇALIŞMALAR SÜRÜYOR!
YÜCE EFENDİMİZ! HEMEN HEMEN BİTİRDİK! BU SONUNCUSU!
3-9
PLUF!
BOŞALTMA KOLTUĞUNA OTURTUYORUZ..
UUUF!
LUUP!
... VE KABLOĞUNDAN ÇIKARTIYORUZ!
SONRA KABLOK MONTAJ TEZGÂHINA GİDİYOR...
BURADA YETENEKLİ, DİPLOMALI VE DENEYİMLİ ELEMANLARIMIZ TARAFINDAN...
CLANÇ
SCHIRRR
BRRR
VOOOOOOO!
VUUUU!
GEREKLİ DEĞİŞİKLİKLER GERÇEKLEŞTİRİLDİKTEN SONRA...

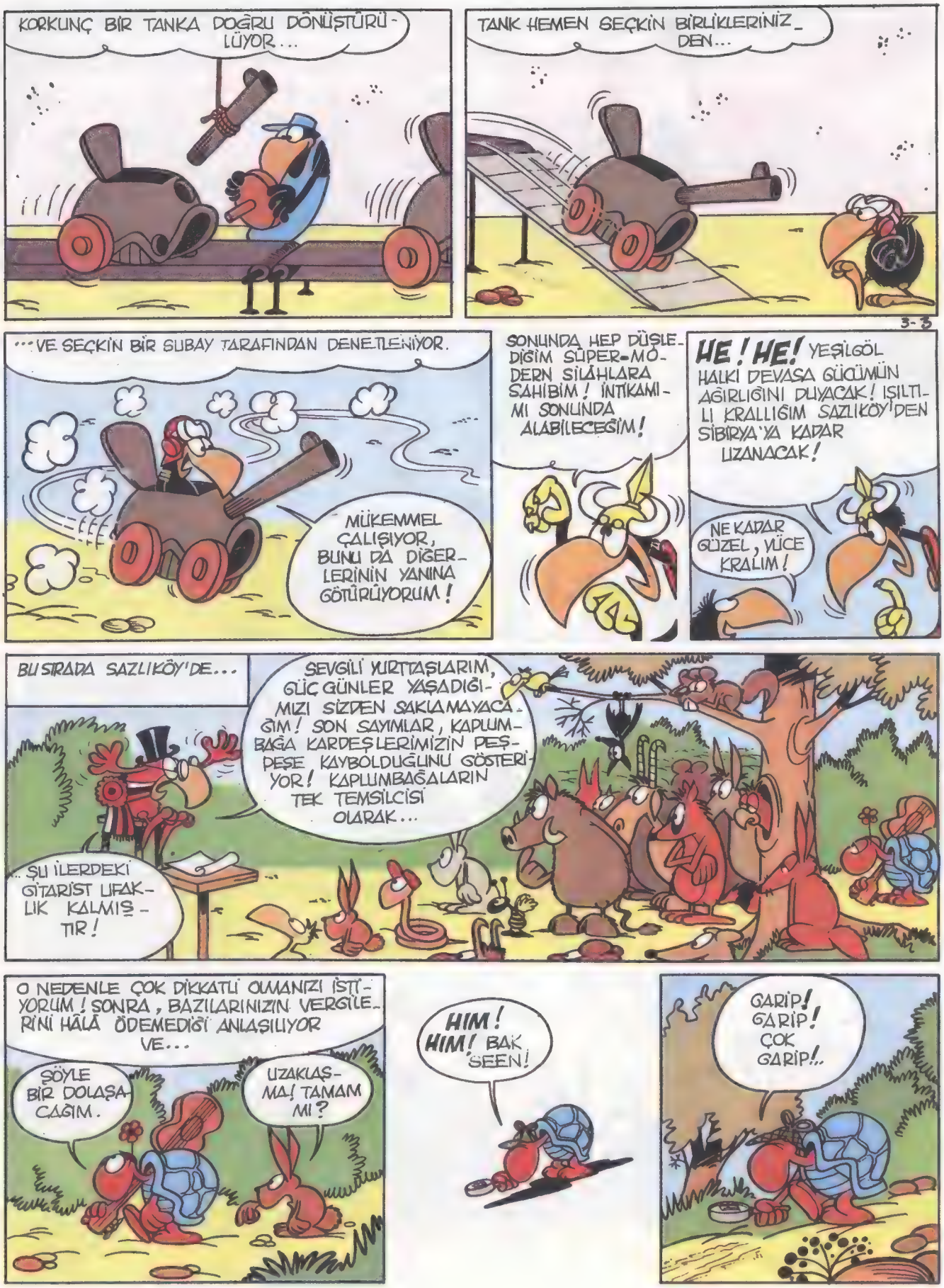
KORKUNÇ BİR TANKA DOĞRU DÖNÜŞTÜRÜLÜYOR...
TANK HEMEN SEÇKİN BİRLİKLERİNİZDEN...
3-3
...VE SEÇKİN BİR SUBAY TARAFINDAN DENETLENİYOR.
MÜKEMMEL ÇALIŞIYOR, BUNU DA DİĞERLERİNİN YANINA GÖTÜRÜYORUM!
SONUNDA HEP DÜŞLEDİĞİM SÜPER-MODERN SİLÂHLARA SAHİBİM! İNTİKAMIMI SONUNDA ALABİLECEĞİM!
HE! HE! YEŞİLGÖL HALKI DEVASA GÜCÜMÜN AĞIRLIĞINI DUYACAK! IŞILTILI KRALLIĞIM SAZLIKÖY'DEN SİBİRYA'YA KADAR UZANACAK!
NE KADAR GÜZEL, YÜCE KRALIM!
BU SIRADA SAZLIKÖY'DE...
SEVGİLİ YURTTAŞLARIM, GÜÇ GÜNLER YAŞADIĞIMIZI SİZDEN SAKLAMAYACAĞIM! SON SAYIMLAR, KAPLUMBAĞA KARDEŞLERİMİZİN PEŞPEŞE KAYBOLDUĞUNU GÖSTERİYOR! KAPLUMBAĞALARIN TEK TEMSİLCİSİ OLARAK...
...ŞU İLERDEKİ GİTARİST UFAKLIK KALMIŞTIR!
O NEDENLE ÇOK DİKKATLİ OLMANIZI İSTİYORUM! SONRA, BAZILARINIZIN VERGİLERİNİ HÂLÂ ÖDEMEDİĞİ ANLAŞILIYOR VE...
ŞÖYLE BİR DOLAŞACAĞIM.
UZAKLAŞMA! TAMAM MI?
HIM! HIM! BAK SEEN!
GARİP! GARİP! ÇOK GARİP!..

?
CUUP!
DOONG!
3-4
ÇABUK KAÇIN! BİZLER HAİN VE CANAVAR BİR KRALIN HİZMETİNDEKİ VAHŞİ KARGALAR TARAFINDAN KAÇIRILAN KAPLUMBAĞALARIZ! KABUKLARIMIZI ÇALDILAR VE BİZİ ZİNCİRLEDİLER (HIÇKIRIK) HEMEN KAÇIN!
?!
SNOF!
SNİF!
GÜRÜLTÜ ETMEYİN, BEN ETRAFI KOLAÇAN EDECEĞİM!
SANE
SİMDİ HER ŞEYİ ANLIYORUM! YİNE ZANZİM'İN İŞİ BU !..
BRRRRRR
ŞUNA YAKINDAN BAKALIM!
BRRRR!
ŞUNUN BİR HATIRINI SORALIM BAKALIM!
HE! HE!
BAM!

HOP! ZANZİM BENİM GİBİ GÖNÜLLÜ ASKERİ NEREDEN BULACAK!
ŞİMDİ DOĞRU SAZLIKÖY'E! İŞTE ÇIKIŞ YOLU!
BRRRRR!
3-5
ALARM!
NASIL? BİR MAHPUS MU KAÇTI?! FAKAT BU BENİM GÜCÜME HAKARETTİR! ARAŞTIRMALARA BİZZAT KATILACAĞIM! BÜTÜN TANKLARI ÇIKARIN!
BRRRRRRRRRRRRRR!
ONU GÖRDÜM! ÖNÜMÜZDE GİDİYOR! HIZINIZI ARTIRIN!
HEH! HEH! HEH!
TÜH! BENİ BULDULAR BİLE!
BRRRRRR!
BAM!
İŞTE ORADA!
KAÇAKTAN İZ YOK EFENDİMİZ! PARAMPARÇA OLMUŞ!
MÜKEMMEL! ÇOKİYİ! ÜSSE DÖNELİM, ZAMAN ÇOK DEĞERLİ!

LILF! LICUZ KURTULDUM!
TEK BİR ÇÖZÜM KALIYOR! O ÇÖZÜM DE TOPAÇ!
POF!
SIRA SENDE GÜÇLÜ, YAKIŞIKLI, CÖMERT TOPAÇ! DÜNYANIN SANA İHTİYACI VAR!
3-6
HOP! İŞTE SÜPER KABLOĞUM!
BİRAZ MOTORU ISITALIM!
FLOP!
FLOP!
FLOP!
ARTIK KORKMAYIN EZİLENLER! TOPAÇ YETİŞİYOR!
BROOOOMM
TOPAÇ
ZAMANINDA YETİŞTİM! ZANZİM'İN TANKLARI SAZLIKÖY'E İLERLİYOR!
CLAC!
İŞTE BÖYLE!
KLAK!
KUTU AÇACAĞI KONUMUNA GİRELİM!
YİPPEE!
GIRÇGIRÇGIRÇGIRÇGIRÇGIRÇGIRÇ

?
KLAK!
SONRA DA GENEL BİR UYUTMA SEANSI!
ZIP!
ZIP!
BİNG!
BİNG!
BİNG!
5-7
ŞİMDİ DE ÇOK SEVGİLİ ZANZİM'E BİR ZİYARETTE BULUNALIM!
İŞTE YUVASI!
HOOP! DELİCİYİ ÇIKARALIM!
CRRRR!
?
... YEŞİLGÖL'Ü İŞGAL ETTİKTEN SONRA, ÜSSÜMÜZÜ ORAYA TAŞIYACAĞIZ! SALDIRI BİRLİKLERİMİZ DAHA SONRA DOĞUYA İLERLEYECEK! ARDINDAN DA KANATLAR...
SELÂM ZANZİM!
CRRR!
AAAAH!
ÇABUK YAKALAYIN ŞUNU! ZİNDANA KAPATIN! EN PİS HÜCREYE TIKIN, ÇÖP TENEKESİNE İTELEYİN!
HE! HE!

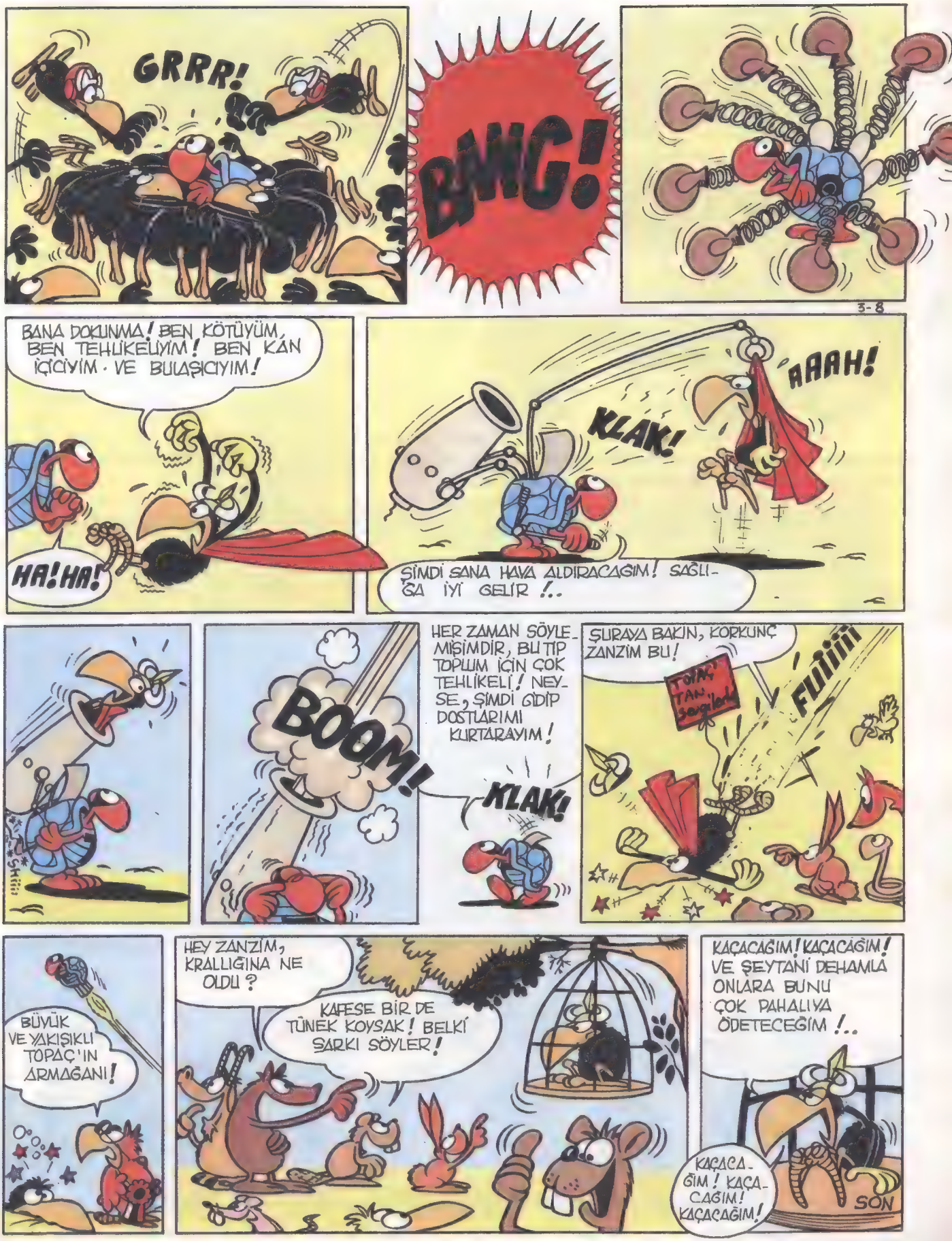
GRRR!
BANG!
3-8
BANA DOKUNMA! BEN KÖTÜYÜM, BEN TEHLİKELİYİM! BEN KAN İÇİCİYİM · VE BULAŞICIYIM!
HA! HA!
AAAH!
KLAK!
ŞİMDİ SANA HAVA ALDIRACAĞIM! SAĞLIĞA İYİ GELİR !..
BOOM!
HER ZAMAN SÖYLEMİŞİMDİR, BU TİP TOPLUM İÇİN ÇOK TEHLİKELİ! NEYSE, ŞİMDİ GİDİP DOSTLARIMI KURTARAYIM!
KLAK!
ŞURAYA BAKIN, KORKUNÇ ZANZİM BU!
TOPAÇ'TAN Sevgilerle
FUIIIII
BÜYÜK VE YAKIŞIKLI TOPAÇ'IN ARMAĞANI!
HEY ZANZİM, KRALLIĞINA NE OLDU?
KAFESE BİR DE TÜNEK KOYSAK! BELKİ SARKI SÖYLER!
KAÇACAĞIM! KAÇACAĞIM! VE ŞEYTANİ DEHAMLA ONLARA BUNU ÇOK PAHALIYA ÖDETECEĞİM !..
KAÇACAĞIM! KAÇACAĞIM! KAÇACAĞIM!
SON

BİL BUL EĞLEN

Filin atası olan bu hayvanın adını biliyor musunuz?
İpucu hazır: Yukarıdaki nesnelerin baş harfleri!

Haydi yaprakları arkadaşlarına kavuşturalım!

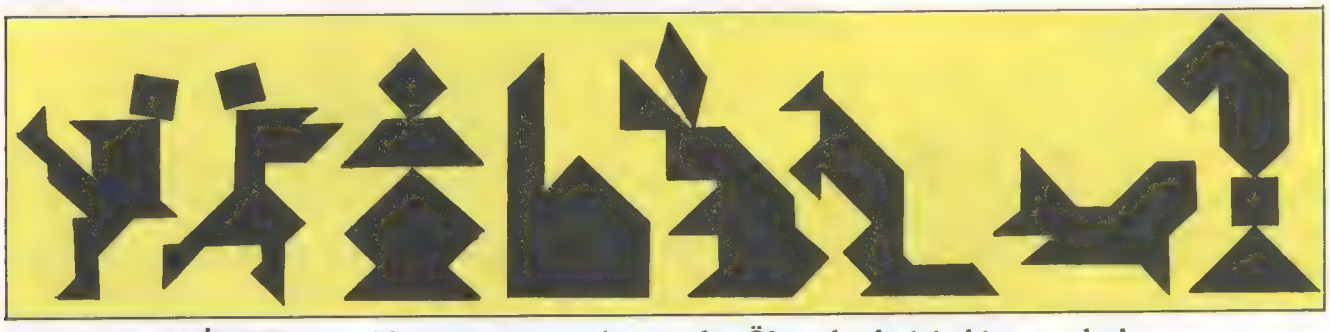

Soldaki dört ÇİNMECE probleminin çözümü bu sayıda. Öbür dördü için bir ay sabır!

NEDİR ?

"Filateli" sözcüğü dilimize Fransızca'dan girmiştir. "Pulsever" anlamına gelir.

Günümüzde ikiyüz milyondan fazla insanın uğraşı olan pul hakkında çeşitli bilgiler vereceğiz: Neden bu kadar insan bu küçücük kağıt parçalarının peşindedir? Pul neden sevilir? Nasıl korunur?... Buna benzer pek çok sorunun cevabını birlikte göreceğiz. Ayrıca hazırladığımız bilmecelerle bu sayfayı daha renkli bir hale getirdik...

Hepimiz boş zamanlarımızı değerlendirmek için birtakım uğraşılar aramışızdır. Kimimiz resim yapmış, kimimiz gemi modelleri, tahta oymacılığı, uçak maketleri ile ilgilenmişizdir. Birtakım şeyleri toplayarak koleksiyon yapmayı sevenlerimiz de vardır. Taş koleksiyonu, kelebek, kibrit kutusu koleksiyonu veya tablo, biblo, eski kitap koleksiyonu gibi... Bu tür biriktirme tutkularının içinde pulun yeri başkadır. Hiçbiri onun kadar farklı boyutlar taşımaz.

Pul, ufacık bir kâğıt parçası gibi görünmesine karşın, ansiklopedik bilgiler içerir. Pul, ülkesinin tarihini, coğrafyasını, toplumsal ve siyasal olaylarını, sanatını, turistik özelliklerini üzerinde taşır. Koleksiyonunu yapan kişiyi araştırmacı kılar.

Pul koleksiyonculuğu birtakım kuralları olan bir uğraştır. İyi bir koleksiyoncu olabilmek için bunları öğrenmek gerekecektir. Böylelikle de sizler dünyadaki ikiyüz milyonluk büyük filateli ailesinin birer üyesi olabileceksiniz.

Hangi pul hangi ülkenin? ***Aşağıdaki pullardan her biri ayrı bir ülkeye aittir. Bu ülkelerin bayrakları farklı bir sıralamayla verilmiştir. Pullarla ülke bayraklarını birleştiriniz. (Çözümler arka sayfadadır.)***

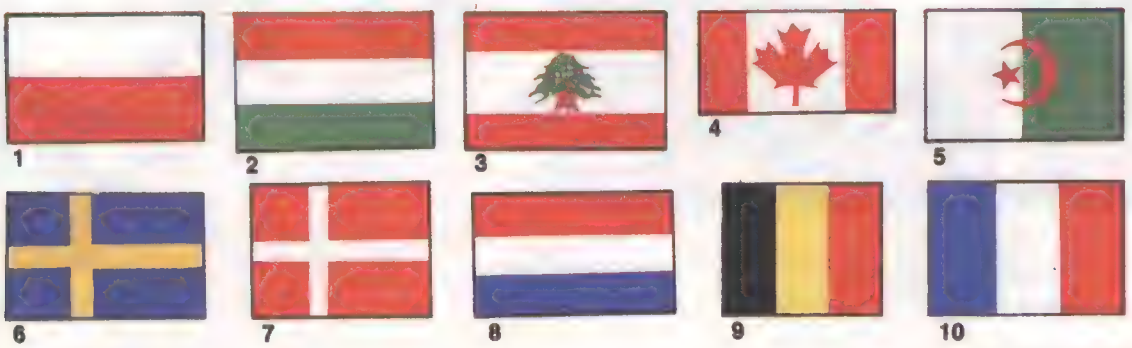

Aşağıdaki 8 bulmacamızı doğru yanıtlayan 100 okurumuzu el becerilerini geliştirecek, boş vakitlerini değerlendirecek, kendilerini koleksiyonculuğa yönlendirecek maketler armağan ediyoruz. Yanıtlarınızı

DOĞAN KARDEŞ DERGİSİ,
ÖDÜLLÜ BULMACA KÖŞESİ,
P.K. 217,
BEYOĞLU/İSTANBUL.

adresine postalayın.

1	13	21	19	8	35
3	2	72	7	181	16
8	9	12	24	36	123	221	17
5	27	15	25	73	99	178	3
4	15	81	4	11	2218	114	1
22	88	64	243	729	100		
1214	197	321	7	8	2187		
13	14	56	62	199	200		

1- Fareye ulaşmadan önce, kedi her geldiği karedeki rakkamı üçle çarparak ilerleyecektir

2- Armutun hep aynı rakkamı ifade ettiğini unutmadan toplama işlemi yapın

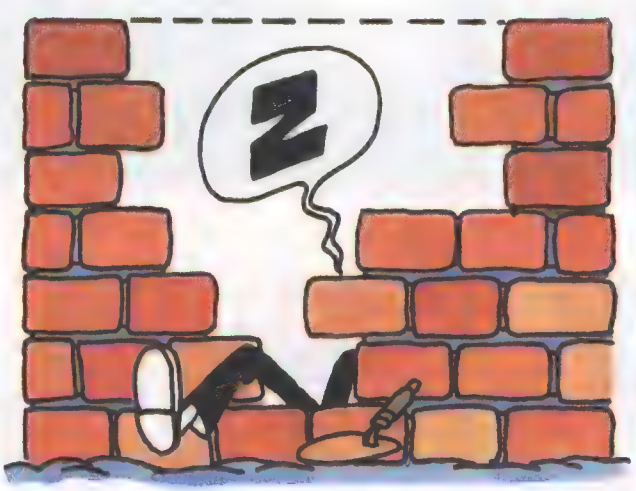

3- Duvarı tamamlamak için kaç tugla gerekir?

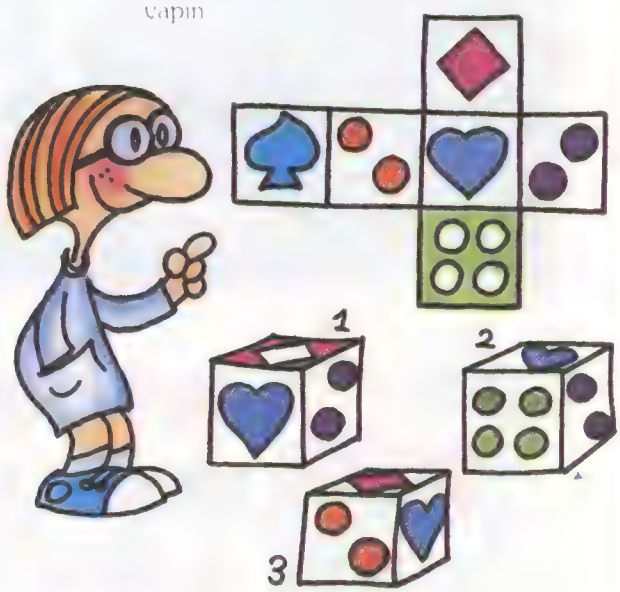

4- Açık olarak çizilmiş olan küp, üç zardan hangisini oluşturuyor?

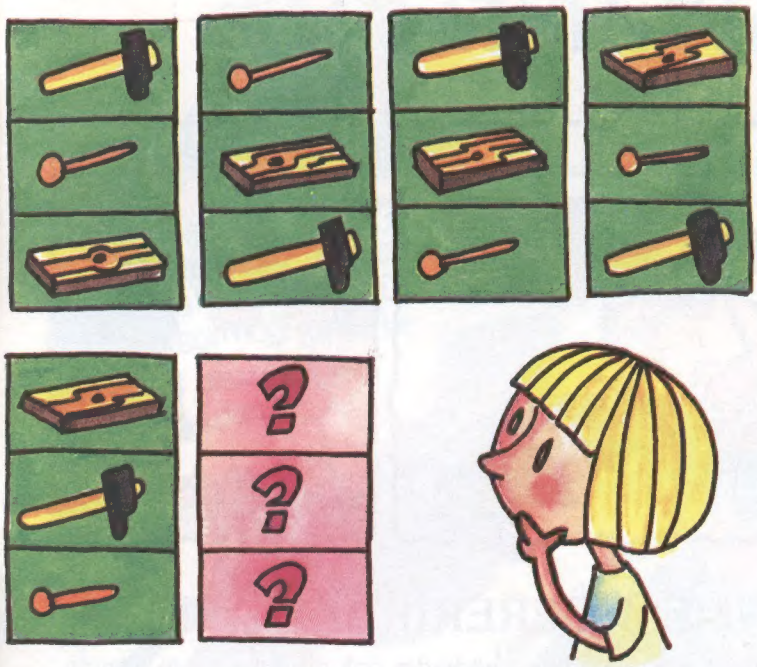

5- Bu diziyi mantıklı kılmak için üç şekli boş yerlere yerleştirebilir misiniz?

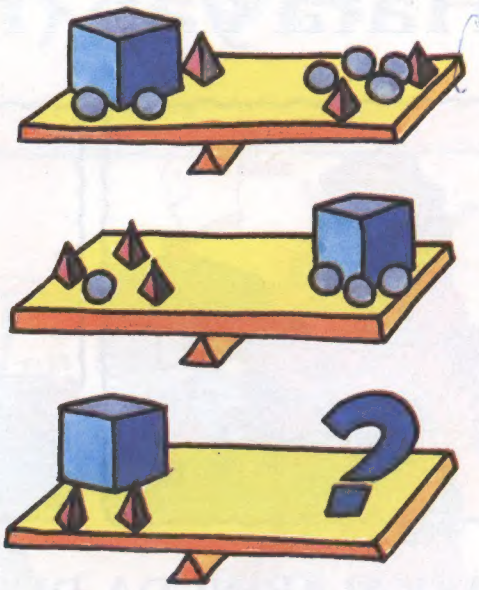

6- Hangi hacimler 3. teraziyi dengeler?

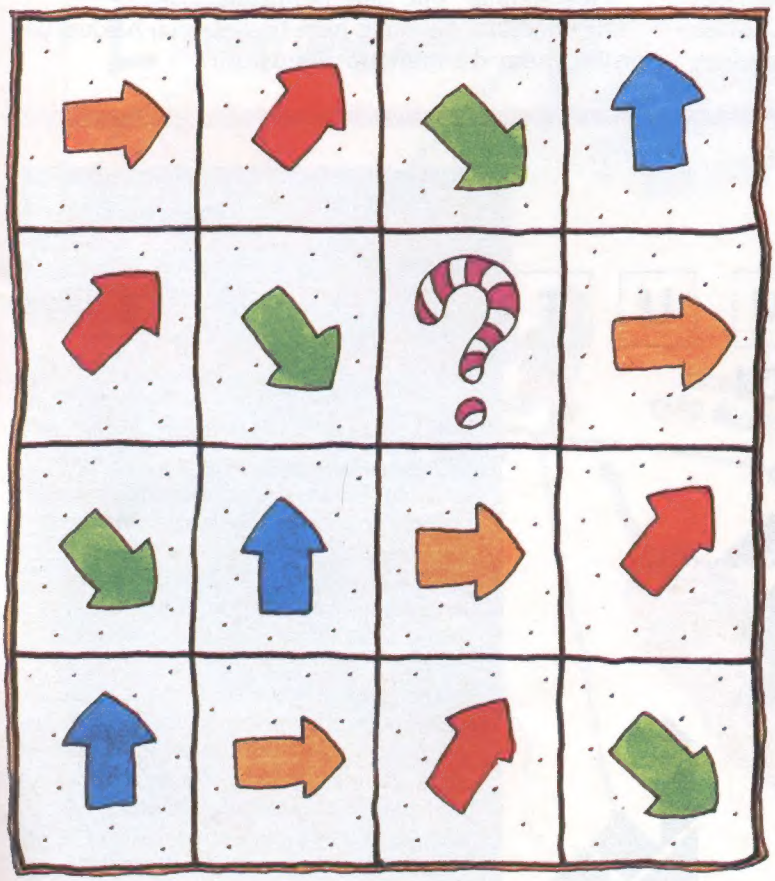

7- Bu diziyi tamamlar mısınız?

8- Bu simgelerin herbirinden iki adet çizilmiştir. Biri hariç hangisi?

Hata yap (ma) mak

BAŞKALARINI DA DÜŞÜNMEM GEREKİRDİ

Evde pişen her türlü pasta, kurabiye çeşitlerinden ilk önce benim haberim olur. Bizimkiler mutfaktan çıkmadığım için bana "Mutfak Kedisi" der. Ayrıca çok da iyi koku alırım.

Bugün evde ayrı bir telaş var. Sanırım misafir gelecek. Elbette buna en çok sevinen benim... Annem hazırladığı çörekleri güzelce tabaklara yerleştirdi. Elmalı kurabiyeye de hiç dayanamam... Bir, iki, üç derken çiğneyemeyecek kadar çok doldurmuşum ağzıma... İşte tam o sırada kapı da çalmaz mı...

Kapıyı açmasına açtım ama misafirlerimiz karşılarında yanakları şişmiş, yutkunmaya çalışan bir çocuk görünce herhalde çok şaşırmıştır.

"Hoşgeldiniz" bile diyememiştim.

Düşüncesizce davranıp hem başkalarının hakkını yemiştim, hem de mahcup olmuştum.

Çözümler

FİLATELİ

A 9 Belçika
B 7 Danimarka
C 4 Kanada
D 2 Macaristan
E 3 Lübnan
F 5 Cezayir
G 10 Fransa
H 6 İsveç
I 1 Polonya
J 8 Lüksemburg

M	A	M	U	T

A4 B3 C2 D1

ÇİNMECELER

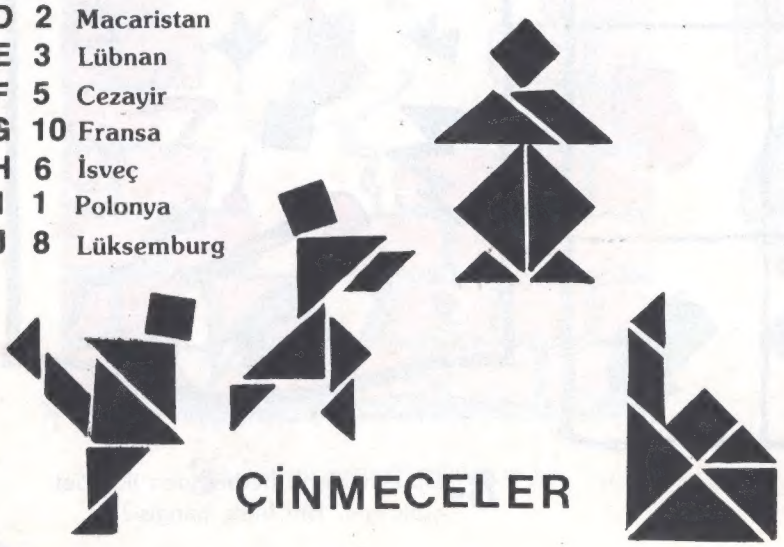

Ödül kazanaları Ocak'ta açıklayacağız.

İkinci sayımızdaki "Ödüllü Bulmaca"larımızın doğru çözümlerini ve ödül kazanan kardeşlerimizi ocak sayımızda yayınlayacağız. Nedeni şu: Bizden kaynaklanmayan bazı sorunlar yüzünden, ikinci sayımız on gün gecikmeyle piyasaya çıktı. Bu da, bulmacalarımızı çözmeniz ve çözümleri bize göndermeniz için tanıdığımız süreyi ister istemez kısalttı. Postada meydana gelen gecikmeler yüzünden çözümlerini bize ulaştıramayan kardeşlerimize haksızlık yapmamak için, biz de katılma süresini on gün uzattık. Böylece, Kasım sayısı bulmacalarının çözümleri ile kazananlar ocak sayımızda açıklanacak. Aralık çözümleriyle kazananları da Şubat'ta...

GÜLMEK YOK!

Bir fil ile fare göl kıyısına yüzmeye gitmiş. Fil girip yüzüyormuş, o çıktıktan sonra fare girip yüzüyormuş. Bu böyle bütün gün sürmüş. Birlikte göğe giremamişlar neden?

Uzun burunlu kral nerede oturur?

Uçan kertenkeleye ne denir?

Kertenkeleobak.

Limonun yarısı nedir?

Lim.5

Kapı çalmış, adam gidip açmış. Kim gelmiş?

Adama öyle gelmiş

Hangi macun duvara sürülmez?

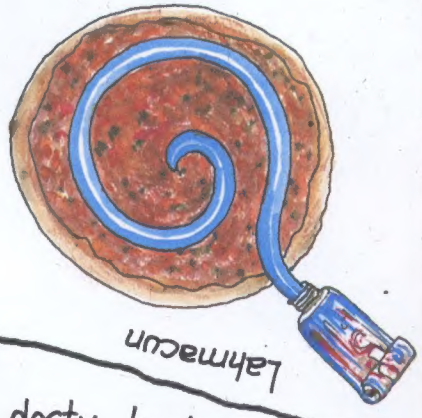

Lahmacun

Kurbağa ile boğa bir türlü evlenememiş, neden?

Bir dostu kaybetmekten acı ne olabilir?

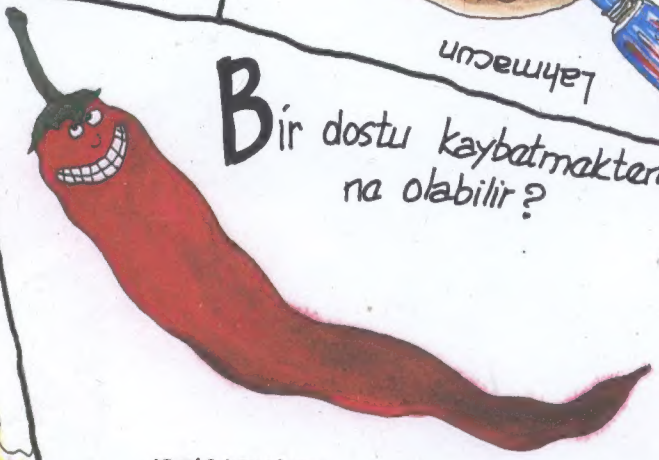

Kırmızı biber

Zirve.

Sözünü ettiğimiz zirve, bilgi zirvesidir. Dünyanın 150 ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de şimdi bu zirvede AnaBritannica sahipleri oturuyor.

Britannica Ansiklopedisi 1768'den beri yayımlanıyor. Yani 220 yıldır. Günümüze kadar yüz milyonlarca eve, kuruma girdi. Dünyada eğitimin, bilginin ve genel kültürün temel başvuru kaynağı oldu. (O kadar ki, Britannica'da yer alan bir bilgi, bugün, ABD mahkemelerinde muteber bir kanıt olarak kabul görmektedir.)

Yurdumuzda da yaklaşık 150.000 aile ve kurum AnaBritannica aldılar, "Bilgi Zirvesi"ne sahip oldular.

Siz onlardan biri değilseniz, üzülmeyin. Dünyanın 1 numaralı ansiklopedisi AnaBritannica şimdi kapınızı çalacak. Eğitim ve öğretimde, mesleğinizde ve günlük hayatınızda bu vazgeçilmez kaynağa, "Bilgi Zirvesi"ne kapınızı açın. Sizin de evinizde "24 saat açık" bir üniversite bulunsun.

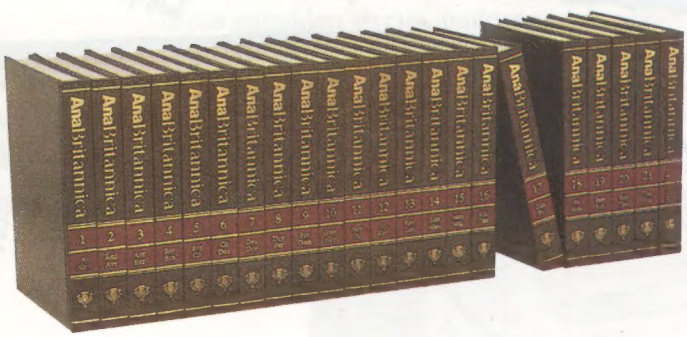

AnaBritannica

Dünyanın 1 numaralı ansiklopedisi

Ana Yayıncılık A.Ş. ve Encyclopædia Britannica, Inc. işbirliği ile yayımlanmaktadır.